

ایکنجی طبعی

مُخَالَفَتُكَ اِفْلَاسِيَّ

محرری

شهبندرزاده قابله لی

احمد سلمی

منبرجات :

اخطارورجا — مقدمه

برنجی قسم :

فرق مخالفه — حزب مسئله سی و ائتلاف — بیانات — اشکال جدال
ارناودلق اغتشاشی — خلاصکاران حرکتی — پرنونسیامنتو — غازی
مختار — کامل قاینه سی — روملرک بر تکلیفی ودانش بک — پتریقاه کامل
پاشانک ملاقاتی تصویرلی — بحاربه — مشروطیت قواعدنجه غازی مختار
قاینه سی — قاینه و مخالفت .

ایکنجی قسم :

صادق بکک موقر مشکلی — ائتلافک مقدمه استجالاتی — صادق بکک
بیاننامه سی و مقدمه انحلال — کامل پاشایه صادق بکک تکلیفاتی — کامل پاشا
قاینه سی — تبریکات ویکی تکلیفلر — مذاکرات و فرقه نک انحلالی — یکی
قومیته ویکی انحصارچیلر — رشیدبکه هجوم واسطی — کامل پاشایی صدارتدن
اسقاط قراری — صدارت نامزدی و مقاوله — جمع ابرتسی نه اولاجقدی ؟

اوچنجی قسم :

نتیجه و محاکمات — کوملجنه لی اسماعیل بکک داخلیه ناظری رشیدبکه یازدینی
مکتوبک فوطوغرافی

حکمت

مطبعة اسلامیه

قسطنطينيه

۱۳۳۱

— فیثاتی ۱ غروشدر . —

مكتبة دارالكتاب

فaint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

مَخَالَفَتُكَ اِفْلَاسِي

محرری
شهبندر زاده فلبه‌لی
احمد مہتممی

حکمت
مطبعہ اسلامیہ سی

قسط طبعیہ

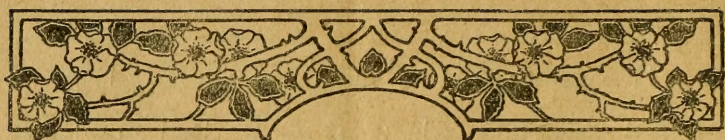
۱۳۳۱

اخطار ورجا

شو اثر جگده خلاف حقیقت کلمه واحده یوقدر . وقوعای عینا
حکایه ایدن بر نارنجچه در . اثری یازار کن ملتی ایقظدن و زواللی
وطنه ناچیز بر خدمت ایفانندز باشقا برشی دوشونمک . استلاف فرقه سی ،
ارکانی آرمنده قانونشکنانه احوال و ارباب احتراض ظهور ایدرسه
منعی و ممکن اولامازسه انکار عمومیه بی ایفاظی وعد و تعهد ایتشدی .
بو وظیفه بی ایفا ایدن چیمادینی ایچون بز شو اثر جکی یازمق
لزومنی حس ایتدک .

مخالفت ارکاندن اولوب اثرده اسمی کچن ونوعما استشهاد اولونان
ذواتدن رجاضر شودرکه : کندیلرینک ایچنده بولوندقلربی ذکر
ایتدی کمز و او عاتده شاید یالان و یا خود تحریفات کور پرلر سه اطفأ
بزی و افکار عمومیه بی ایقاظ ایتسینلر .

اژدن دولایی دوغریدن دوغری به کندیلرینی علاقه دار
کور نلرده حقیق کلام ویریبورز . لکن حقیقتی انکاره قالقیشان
او وقت بزده احتیاطی ترکه و ایضاحات متممه اعطاسنه مجبورت
کورورز .

مخالفتك افلاسی

مقدمه

شیمدی به قدر، اجرای حکومت ایند رجال و فرقه حقیقه پک چوق شیلر یازیلدی . حقلی حقسز ، لایحقی تنقیدات درمیان ایندیلدی . بز شو ارجکده بو تنقیداتی تنقیده ، حقلی معطوفاتی حقسزلردن تفریقه او عراشمایه جغز . شو ارجکی تحریردن مقصدمن بوظیفه وجدانیه ایفاسی در .

زده ارباب حکومته حواله سهام تنقید ایندنلردن وحقی سیاستک طاقسوز جریانلرینه قایسله رق اک اینلری کیدنلردن بری ایدک . من غیر حد زده ارکان مخالفتدن بری عد ایدمش ایدک .

لکن مخالفتدن مقصدمن نه ایدی ؟ و مخالفت نه شکلی آلدی . وناصل برضایه کیتدی ؟ ایشه بوراسنی بو کون انظار عام به قومغی بوظیفه وجدانیه بیلورز .

ارباب حکومت ، وظیفه سنی یایامور ، دبدک وباغیردق . مقصدمن اونلری ده ائی چالیشمه و یاخود ده ائی چالیشمایه جکله ترک موقع ایتیکه مجبور ایلهمک ایدی .

هر کس زده کئی نظریات ایچنده بوزنکده و مملکتک حقیقت احوال و وضعیتی حقیله بیله مه مکده و بوسببیه برسوری امید بسله مکده ایدک . مملکتده قحط رجال اولدیفنی بیلوردق . لکن مخالفلر ایچنده ده ائی اداره مملکتده مقتدر اوله حق اسکی و یکی رجالک وجودینه قائل ایدک .

شوراسنی ده امید ایدیور ایدک که : ارکان مخالفت ، رقیبیرینه عطف ایتدیگی اشکال فکریه یه دوشمز واحترصات شخصییه اوغورنده مملکتک منافع حیاتیه سنی فدا ایله مز .

وقوعات و تجربه ، بوتون بوامیدلرک خیالدن عبارت اولدیغنی اثبات ایتدی . سیاست او یونلری پک تهاکلی او یونلردر . سیاستده یا کاش حرکتلردن بر ملت ایچون حاصل اوله جق فجیعه لر پک مدهش اولویور . تاریخ مشروطیتیزی ، صفحات اضمه خلال و فلا کتمزی یازاجق اولان منقدر ، مخالفتی عظیم مسؤولتله اتهام ایله جکارد . فی الواقع مخالفت ، ایله شکلر آلدی که اک صوکی حیات سیا . سیه سی هنوز انکشاف اتممش واجتماعیتی مبادی حالنده اولان کتله ملیه یکدیگرینه دشمن جان اطلاقنه سزا ایکی قسمه آریلدی .

حکومت طرفدارلنی مخالف نظرنده بر جنایت وردائت کبی تالی ایدلدی . ارکان حکومت ، کتله مخالفه ملیه اصیلمنه لایق بر اشقیای چته سی شکنده کوسته ریلدی . انقلابی تماماً هضم ایده مه مش ، اولان عامه ملت ، بوتلقینات نتیجه سنده اک قطعی برانقسامه اوغرادی . افراد ردیفه نك بر قسم مهمی مخالفین زمره سنه داخل بولونمش وبر قسمی مخالفت قلوبلری اعضای فعاله سندن معدود اولدیغندن اردونک قبلکاهی ده افساد ایدلمش اولدی .

قوای متفرقه مخالفتک « اشلاف و حریت » فرقه سی حالنده بولشمه سیله مخالفته تمامیه مشروطی بر شکل ویریه جکی امید اولو . نیوردی . بو امید تمامیه بوشه جیقدی . مع التأسف ارکان مخالفتک احترصات شخصییه وطمع شدیدایله معلول اولدیغنی « فرقه مخالفت موقع اقتداره کچه مه مشکن بیله » میدان ثبوته جیقدی .

مقصد من فرقه اتحادیه بی تبرئه ایتمک و یا خودده بفرقه نیک مسلم اولان
خطیاتی ستر ایله مک دکلدن . لیکن بر فرقه نیک خطیاتی دیگر بر
فرقه نیک دها بیوک خطیاتی معذور طوتدیر امایه جنی کبی مسئولیتی
دخی اوزرندن آلاماز .

فرقه مخالفه « سیاست و مشروعیت » دائره سنده دورد قجه مهم
بر وظیفه ایفا ایدیوردی . لیکن رقیب لرینی « همه حال و ناصل اولورسه
اولسون دوشورمک » مقصدینی تعقیب ایتمکه باشلادینی زمان رقیب لرینه ده
« همه حال دوشمه مک » مقصدینی برحق اوله رق ویرمش اولدی .

شوراسی ده شایان دقتدرکه فرقه مخالفه بی اکتصوکی ید انحصارینه
آلارق اونو فرقه لقسدن چیقاروب بر « انتقام قرمیتسی » شکله
صوقانلر ، فرقه حاکمه به « حق حیات » ویرمیورلردی . اولره کوره
اشرف سیاست اتحاد و ترقی وارکانی قطعاً لغو و محو ایتمکن عبارت
ایدی . بویله بر اجتهاده قارشلی عجباً اتحاد جیلر : حقکمز وار ، بز جانی
و خائز . ایسته کندی الیزله ایپلر منزی بوینزه طاقدق ، بیوریکیز ،
یزی آسیکزمی دییه جکلردی ؟

افراط افراطی دعوت ایدر . ارکان مخالفت ، غلبه امیدیه سرمست
اولدقلری وهله « نام مستعاره » موقع اقتداری کآن آله کچیردکلری
زمان فرقه حاکمه بی قطعاً محو و لغوه عنزم ایتدکلرینی کیزله مدیلر .
حتی بر قاچ کرده بوکا تشبث ایتدیلر .

صادق بکک « حریت و اتلاف قلوبلرینک تعطیل فعلیتنی » امر
بیاننامه سنی مختار پاشا قابینه سی حسن ذریعه بیله رک اتحاد قلوبلرینی
قابادی .

اتحاد و ترقی فرقه نیک باب عالی به هجومندن بر قاچ کون اول ،

بوتون ولاياته امرار ویربلهرك قلوبلر قاپانمش و تحریات یاییلمش
و طوتیلان اوراق ارسانی امر اولومش ایدی .

باب عالی هجومندن برکون اول ، مجلس وکلاده استانبولده کی
اتحاد قلوبلرینکده سدی وارکانک توقیفی مذاکره ایدلمش وروایته
نظراً شیخ الاسلامک « ولایاتدن اوراق و وثائق و رودینه انظار
ایدیللمسنی » تکلیف ایتمهسی اوزرینه موقع اجرایه قونولماش ایدی .
صدر اعظم کامل پاشا ، بر قاچ دفته وقوع بولان بیاناتنده
« جمعیتک اولدیکنی » سویله مش ایدی . بو قبل افکار ، استحضارات
و تشبثاته قارشى اتحاد فرقه سنک سکون و رضاسی « آنحق عجز و امکانسزلق
حالنده ممکن ایدی .

شوراسنی ده ارباب وجدانک و حقیقه بی طرف اولان وطنپر -
ورانک نظر امعانه قویارزکه : اتحاد و ترقی منسوبینی قهر و تنکیل ده
سرعت کوسترمدیکی وائتلافچیلری نظارتلر و بویوک مأموریتلرله
تلطیف ایتدیکی ایچون ائتلاف قومیتهسی کامل پاشا قاینه سنی ده ویرمه
ویرینه ناظم پاشانک تحت ریاستنده کوملجنه لی بصری وخواجه
صبری دن متشکل برقاینه کتیرمه عزم ایتمش و کامل پاشا قاینه سنک
اسقاطی ایچون جمعه ایرتسی کونئی تنسیب ایتمش ایدی . یعنی اتحادچیلر
نجشنبه کونئی باب عالی به هجوم ایتمه مش اولسه ییدیلر ، جمعه ایرتسی
کونئی ائتلافچیلر هجوم ایده جک و قاینه بی ده ویره جک ایدی .

ذات موثوق اوله رق ایشیتدک که استانبول محافظی ممدوح پاشا
بعض تدابیر تحفظیه اتخا ذی ایچون ناظم پاشایه مراجعت ایتدیکی
وقت مشار الیه : « برقاچ کونه قدر صدر اعظم اوله جنم ؛ بو کی تدبیر لره
اصلا حاجت قالمایه جودز . » جوابی ویرمشدر .

ایشته شو ایضا احادن مستبان اولوز که فرقه مخالفت ، صوک
زمانلرده آرتق بر فرقه شکندن چیقمش و صافدل و اقتدار سر صادق
بکک کولکسی آلتنه اک محترص بر قاچ کشیدن متشکل بر اخلال
و انتقام قومیتہ سی شکنه کیرمش ایدی. ذاتاً کوماجنه لی و بصری کبی
بر قاچ محترص قومیتہ جی نک تغلب و تحکمی نتیجه سنده فرقه رئیس
قوآد پاشا، لطفی فکری بک و همفکر لری ، شعبان افندی و اونک کبی
غرض و عوضدن خالی آدم لر فرقه دن چکلمش لردی. و الحاصل میدان
سیاست ، فکر و منطق ، مسلك و پروگرام په لوانلری یرینه نتر یقه جیلر
کیزلی قومیتہ جیلر و محترصلر له دولش ایدی. عجبا مخالفتہ بو شکلی
و یرنلرک احوال اخیرده هیچ بر مسئولیتی یوق می در ؟ عجبا اتحاد
و ترقی نک پروگرامنی استحسان ایتدیکی حالده بعض ارکاننک
حرکات و افکارنی استحسان ایتمینلردن تشکل ایدن اکثریت
عظما ی مخالفین ، بر ایکی محترصک ناظر لری ایچون چالیشمش
اولدقلر نی آکلادقلری وقت نه دوشونه جکلر در ؟ هیچ شبهه یوق که
جمله سی :

ایوا که بوباز یچده بزلر یرینه یاندق !

دیمکده مضطر قاله جکلر در . لکن نظر تنقیدی بو چیرکین
صفحه لردن اک چیرکینه یعنی محاربه و صفحاتنه چو یر یر سهک ، عجبا
مختار پاشا و کامل پاشا قابینه لری مسئولیتدن قورنار مق امکاتی
بولور می یز ؟ اصلا .

بوتون روم ایلی نک آلیزدن چیقماسی ایله نتیجه لرن مشوم محـ
ربه ده کی مغلوبیتمزک اسبابنی تدقیق ایتسهک کوروریز که : بوسیدلرک بر
طاقی تاریخه ، دیگر طاقی ده ضابطانک سیاستله اشتغالی ، اردوبه

عناصر غير مسلمه نك قبولی و یا خود اخلاق سزایك تعممی كی احواله
عائد اولغله برابر اصل سبب موجب، هرایکی قاینه نك و با خصوص
هرایکی قاینه ده کی معروف سیمالك غفلت و خطاسی در .

حکومت ، اوروپا سیاسته آلدائمش ایدی . دول معظمه دن
بعضری وبالخاصه انکلتزه باقائیلیرك عثمانلی مملکتته هجوم ایتیه جکالرینی
تأمین ایتمش ایدیلر . عجبا کیمه ؟ هیچ شبهه یوق که سیاست و کیاستی
سالمه چیقاریلان ومع مافیہ بوتون عمرینی موفقیتسز لیکر ایچنده
کچیرمش اولان کامل پاشایه .

بو تأمینات نتیجه سننده روم ایلی ده ، حدود لرله قریب مواقعه ده
متحشد بوز او توز بیک کشی ترخیص ایدلدی . بو، محله بکچیلرندن
بیله متشکل اولسه ، بر حکومتک اختیار ایتیه چکی خطالردن ایدی .
مع مافیہ بویله بر خطانک ارتکابندن سوکره ینه محاربه یه قالدیشمق ،
ایچیدن آریغه بر جنایت وطنیه صایلابیلیردی .

حکومت ، محاربه ایده میه جک بر حالده اولدیغنی بیلیوردی . دها
دوغروسی بو حقیقت ، قاینه ده کی اعضای اساسیه نك تامایله معلومی
ایدی . شو حالده مغلوبیتی محقق بیلیرکن نه یه اعلان حرب ایتدی .
صرف موقعنی محافظه ایتمک ایچون . اوت ، اومنحوس قولتوقلرک
عشقی و رقیلیرینی موقع اقتداره کتیرمه مک غیرتی ایله محاربه ایچون
حاضر اولمادقیرینی بیلدکلری حالده ینه اعلان حرب ایتدیلر . اکر
قاینه حرب طرفداری اولمسه ایدی ، سقوط ایده جکدی . ملت ، اردوسته
کووه نیوردی . روم ایلی دن یوز اوتوز بیک کشی نك ترخیصی ، سرعتله
تلاقیسی غیر قابل بر فلاکت اولدیغنی ملت تقدیر ایده مزیدی . دول
منفقه نك چیقاراجنی دورت یوز اللی بیک کشی به مقاومت ایده جک

برقوتك حدودلره سوقی آیلره متوقف اولدیغنی ملت تقدیر ایده مزدی .
 بنا برین محاربه ایتمک ایستین قایینه ، افکار عمومیه ملیه نك غلبانی
 قارشیسندمه استغفایه مجبور اولاجقدی . بویله بر استعفا ، هم بر وظیفه
 ناموس و درایت ، و هم ده قایینه نك عسکری ترخیصدن عبارت خطاسنه
 قارشی بر جزای طبیعی ایدی . لکن قایینه ، موقعی محافظه بی هر شئه
 ترجیح ایتدی . و بنا برین اعلان حرب ایلدی . بو ، بر محاربه دکل ،
 بر اتحار ایدی .

حکومتک اعلان حرب ایده میه چک بر حالده اولدیغنی اعتراف
 ایتمکده اولماسنه بک چوق دلیل وارد . بالخاصه بوش بوغازلقده
 و بلاهته یقین بر غربا بئله معروف اولان داخلیه ناظری دانش بک ،
 حکومتک وضعیتی همان هر اوکنه کله سویله مکده ایدی . بر کون
 احبامزدن [شمذیلک اسمنی سویله مکه لزوم کورمدی کمز] بر ذاتک
 زیارتنه کینتمشدک . اثنای مصاحبه ده بزه شوسوزلری سویلدی :

— ایکی ساعت اول داخلیه ناظری دانش بکک یاننده ایدم .
 بکا شو سوزلری عیناً سویلدی : « اگر انکلتره حکومتی بولغارلری
 برهفته ده اوایلایه مازده بوکون یارین اعلان حرب ایده چک اولورلر
 ایسه ، بلامقاومت چتالجه واستانبوله کله جکلر در . »

دیملک که هیئت و کلا ، عسکری ترخیص نتیجه سننده بر محاربه
 ایده میه جکلرینی بیلیورلردی . دانش بکک شو اعترافاتندن سوکره
 اون کون کچدیکی حالده حکومت یتنه محاربه یه حاضر دکلدی .
 شمذوفر قطارلری نك سوق و اداره سی قومپانیادن آلمش و بو ایشله
 مألوف اولمایان ضابطانه ویرلمش ایدی . بونلر ، قومپانیه نك سوق
 ایده بیله چکی تره نلرک آنجیق یاریسی قدر سوق ایلیور و سوقیات

آغلانا جق برانتظامسزلقه وقوعه كليوردى . حتى شايان عبرتدرکه مؤخرآ سوقياتک ادارهسى ينه قومپانيه يه اعاده اولوندينى وقت ، قومپانيه مديرىتى ، خطک مختلف تقاطنده متروک واغونلر ايچنده کليتى مهمات حربيه بولش وبونلردن اداره عسکريه نك خبرى اولماديني محقق ايله مشردر .

لکن قاينه نك اک مدهش سؤ قصدى شو ايکي نقطه ده تمرکز

ايدىور .

اولا : مات ووطن ايچون حيات وممات مسئلهسى اولان بويه بر محاربه ده فرقه واختلاف فکريلى بر طرفه آتمق واردونک مهم بر قسم فعالى معطل و متروک بر اقسامق لازم کليرکن بوتون مهم وظيفه لر ، رتبه واقدارلرينه باقيلمايه رق يالکيز مخالف ضابطانه توديع اولوندى .

اتحاده منسوب ضابطان اعتمادسزلق ايله معامله کوردى . وعادتا اولنره اردو ايچنده دشمن کي معامله اولونارق عزم و غيرتلى قيريلدى . حالبوکه دورت سنه در ، اردونک سوق و ادارهسى محمود شوکت پاشا مرحومک حول غيرتنده طوپلانان اتحادجى ضابطان طرفدن ياپيلمش ايدى . هله لوازم جهتنک حسن ادارهسى اولنردن باشقاسيله ممکن اولامازدى . بويه ايکن سوقيات کي لوازم ايشلىرى ايچونده طرفدار و منسوب ضابطان ترجيح ايدىلدى ، اردو ، بوقدر مدخر ارزاقه رغماً آج براقيلدى . مهمات حربيه دها بر قاج ارتوى اداره ايدجک قدر مبدول ايکن اکثري قطعات عسکريه مهماتسز براقيلدى . مخبرين اجنيبه نك ده تحت مشاهده واعترافده اولدينى اوزره قرق کليسا ولوله برغوس محاربه لرنده بوناغارلرک اينه پک کليتى

ارزاق کچدکدن ماعدا هنوز صندوقلرندن چيقارلاماش ميترايوزلر
واللى بيك فرانق قيمتمده ادويه كچدى !

بو قدر مهم بر محاربه ده ، دورت سنه در ، حربه نظارتى اداره
ايدن محمود شوكت پاشانك تجربه و معلوماتن استفاده ايدلك قدر
طبيعى برشى اوله مازدى . مشارالیهك هيچ اولمازسه اردو قوماندانان
نقلرندن برينه تعيى عا دانا وظائف ضرورىه حتميدن ايدى . لکن
قابينه ، محاربه يى دكل ، موقعى محافظه يى دوشونديكندن محمود شوكت
پاشانى برايشه تعيى ايتدكدن ماعدا كامل پاشا قابينه سى ، مشارالیهك اسمنى
تقوى و غزته لره يازماسنى بيله منع ايتدى !

قان آغلانه جق فجايعدن دركه : دشمنك اك شديد هجوملرينه
ادرنه نك معروض قاله جنى بديهاتدن ايكن استحكاملرده كى پروژوكتورلره
لازم اولان كمور طاقلمرى محاصره دن بر قاچ كون اول استانبولده
آرايلىدى . و كفايت ايمه جك قدرى بر آلماندن ساتون آلتنارق
كونده ريلىدى .

ثانياً : قوماندانلرك اتخابنده دخى اك سقيم بر صورتله حرکت
ايدلىدى . بر ملازم وظيفه سنى ايفادن عاجز اولان مصرلى عزيز پاشانك
مهم بر فرقه و ضبطه نفرلرلكندن يتيشمش اولان تحسين پاشانك
يونان حدودى قوماندانلرلرينه تعيىنى بر مثال اوله رق كوستريه بيلير .
شو اثر جك بوتون خطالرى تعداده ، بوتون فجايى تفصيلاتيله بيانه
مساعده دكلدر . بنا برين خلاصه اوله رق دينه جكزكه : بر سورى
عواملك و بو مينانده ايربلى اوقاقل اوغوللريله اوشاغتك و حتى
مخبرلرلكندن سياسيلكه ارتقا ايمش اولان خروس دو كوشديرى يحيى پهلوان
قدرى نك بازيجه سى اولان كامل پاشانك حمت و مهارت سياسيه سنه

ربط امید ایدنلر و بو ذاتک رأس کاره کله سندن وطن و ملت ایچون حیر بکله ینلر، بک آجی صورتده آلدان دیلر .
بر کره دوش-ونمه لی که قوجه بر عثمانلی ملتک حسن اداره سنی ،
تأمین مال و جاتی درعهده ایتمش اولان کامل پاشا ، کندی حکومتنه
کندی نفسی بیله محافظه ای تدبیرمه چکنه قناعت کتیرمش اولدیغندن
محافظه نفسی ایچون شیغیلی مصطفی کبی بر جانی مفترسی آیلقله اوندی
اوطوردیوردی. اداری سؤ استعمالاته کلنجه: بونلری تعداده امکان
یوقدر. دورحمیدی ده بیله مأموریتلرک صاتیلیشی بویله بر درجه رزیله یی
بولماش ایدی .

ایشته مخالفلر نامنه موقع اقتداره کلن ایکی قایینه نک آز زمان
ایچنده یایدینی اجراءات بونلردن عبارتدر. شیمیدی ده مخالفتک قسم
رسمیسندن قسم سیاسی و خصوصیسنه کچه چکیز. ذاتا اترك علت
تحریری ده بودر. عجباً ائتلاف فرقه سنک داغیلماسی اوزرینه تأسس
ایدن ائتلاف قومیتیه سی نه یایدی؟ و هنوز فرقه موجود ایکن نه
یایمش ایدی؟ بو کون بر فرقه مخالفه وارمیدر؟ و ارسه نمثللری
کیملردر؟ بو کونکی وضعیت وطنیه ده ، بو کونکی اشخاص و شرائط
ایله اجرای مخالفت ممکن و موافق می در؟ ایشته انظار عامه یه قومیق
ایستدیکمز حقیقتلر بونلردر .

مخالفلرک جمله سنی وجدانسر و ادعائسر فرض ایتمک اصلا دوعری
برشی دکلدر. اونلرک ایچنده دخی یک چوق ارباب صفوت واردر .
اکثریت عظاماسنک حسن نیتنه کیمسه شبهه ایده مز. لکن شوراسی
وارکه عامه مخالفین ، مخالفتک ویردیکی نتیجه یی تقدیر ایده میه چکی کبی
کیزی قاقلی اوینامش اولان او بونلری نه بیلمز. حالبوکه هر حقیقتک

عیان اولسی لازمدر. بوندن سوکره مخالف قاله جقلم ایچون استقلال وجدانلرینی محافظه فرضدر. یوقسه وطن وملتلری مضرتنه اوله رق صدارت بدلاسی شریفک املی، برمفلس پرنسک کسب ثروت ایتهمسی، کوماجنه لی نک نظارتی، بصری نک باش کتابتی کبی مقاصد شخصیه وسقیله یه آلت اولمش اولورلر.

مخالفتک بوشکللی، مخالفتک بو اشخاص ایله اداره سی آرتق بازار شرف و حیثیتده افلاس ایتمش در. بزبونی سویله مکلی بروطفیه وجدانیه بیلدک. زیرا بویله مخالفتلر، بویله احتراصلر، بویله عاجز وزواللی فکری آدملر ایله قسم متباقی وطنک ده آلدن کیده جکنه قطعاً امین بولونیورلر.

بزه دینیه جک که : مخالفتسز مشروطیت اولماز، مشروطیت دیمک، فرق مختلفه نک، افکار عدیده نک تصادمی، موازنه سی دیمک در.

بز بوکا جواباً دییه جک زکه : فرقه لی، مخالفتلی، مصادمه لی مشروطیتمز، اردونک برباد اولماسنه، ملتک ایکی دشمن پارچه یه آیریلماسه، هر مختصک ملت ضررینه بیک دورلو طمعلره دوشمه سنه واک صوکی قوجه روم ایلینک کیتمنسه باعث اولدی. ینه بویله فرقه لرله بویله مخالفتلرله، بویله مصادمه لرله ایشه دوام ایدرسه ک برآز سوکره آناطولی ده المزدن کیده جک. وطن الدن کیدر، بونجیب ملت محکوم اولورسه، ایشه اووقت هممز بر فرقه یه جبراً انتساب ایتدیریله جک ز: سفیلر، ذلیلر، محکوملر فرقه سی.

عجبا مخالفتلی، فرقه لی، مشروطیتلی مصادمه دن بکله نیلن بومی در؟
وبونتیجه یه هانکی وطنپرور راضی در؟

مادام که قحط رجال ، بر فرقه مخالفین اداره ایدہ جک ذواتک
ندرتی و بلکہ فعدانی درجہ سندنہ در ، اربابی ظهور ایدنجہ بہ قدر
« ہیچ بر فرقبہ تابع اولامہ برق استقلال وجدان ایلہ حرکت » بر
وجیبہ وطنیہ در .

اوت ، بو بر وجیبہ وطنیہ در . باشقا دورلو مخالفتہ ، یعنی شریف
پاشا اصولی مخالفتہ کلنجہ : تراطمعان وجدانلہ سویلہ مکدن چکیمہ .
یزکہ بو شکلده بر مخالفت ، اکر احتراصلہ محلو ط بلاہت و حماقت
اثری دکلسہ ، بر جنایت در . پارس دہ شامپانیالراچہ رک عثمانلی حکومتی
اغیار دین و وطن مواجہہ سندنہ متماذیاً تحقیر و تذلیل ایتمکدن نہ چیقار ،
و بوندن مملکت ایچون نہ کی فائدہ امید اولونور ؟

مخار و کامل پاشاالر قاینہ سی ، مجلس مبعوثان ایچون انتخابات
یاہماد بگندن بو کون حال انعقادہ بر مجلس مبعوثان یوقدر . بسا بر بن
حکومت حاضرہ می و سائط قانونیہ ایلہ دہ و یرمک امکافی دہ یوقدر .
وسائط اختلائیہ کلنجہ : کامل پاشا قاینہ سیلہ مخالفلرک ائدہ حکومتک
بوتون وسائط قہر و تدمیری موجود بولونمقدہ ایکن موقعلرینی محافظہ
قدر قولای و بسیط بر شیئہ موفق اولامایہ حق درجہ دہ عجز و غفلت
کوستردیلر . بو قدر عاجز و ظائل آدملرک سائقیت ورہبر لیکیلہ بر
اختلال یا بق امید ، صوک درجہ بوش و معناسز بر شی در . مع مافیہ
بر قسم مخالفلر بوشکلده مراجعت ایتدی دہل . نتیجہ نک نہ اولدیغی
تشریحہ لزوم کور میوزن .

اختلال : ملت نامنہ حرکت صلاحیتنی حائز اولانلرک ملت ایلہ
برابر یا پاجنی « حرکتہ دینیلیر . اکثریسی اجرتلہ طوتولمش و چوغنی
ملتک سیاسی و متنور صنفنہ بابانجی آدملرک واوتہ کینی بریکینی غدرآ

قبل واعدام ايله ياپيلان حركتلك ايك بسيط اسمى شقاوتدر . مادام كه حكومت حاضره يى نه وسائط قانونيه ونه ده وسائط اختلاليه ايله ده ويرمك امكانى يوقدر ، شريف پاشا اصولى ياپيله جق مخالفتله « سوق غرض واحتراس ايله امل انتقام ومنفعت ايله ارتكاب اولونان جنابات » نانى ويرمك ضرورى در . عجباً تحت حكومتده بولونمق اضطرارنده بولونديغمز حكومتى ، اوروپاليلر نظرنده ذليل ومحقور بر فئه ظالمه كوسترمكدن بو مملكت ايچون نه فائده حاصل اولور ؟ اليوم همان بوتون مسائل ، معلق بر شكلده دورسيور . حكومتك باشنده صلح ايشلرندن ماعدا ولايات شريفه ، سوريه وسائر كبي اجنبى اويونچيلر اتنده برر آچماز حكمنده اولان مسائل وار . بو مسئله لرى ، آنجق حكومت حل ايده جك . بوقدر اساسلى مسائلى حله مدعو اولان ، وچونكه ، ديديكمز كبي^۱ نه صور قانونيه ونه ده صور اختلاليه ايله اسقاطى ممكن اولمادىغى تحق ايدن حكومتى ترزىل وتحقيره اوضاشمق : اوروپاليلرك طمع ومطالبنى آتيرمقندن عناصر داخليه يى اختلاف و اختلاله سوق ايتمكدن باشقا بر نتيجه و ثمره ويره مز . اكر مخالفت بوندن عبارت ايسه ، هر وجدان پاك اعتراف ايدركه بو ، بر جنابت در .

اكر شوسطر لر ده كى صميميت ومرارتى حس ايدمك و حدانده بر آدم اولسه يدى ، شريف پاشايه (و كندى كبي دوشونن و ياپان امثله) دير ايدك كه :

— پاشا ياپديغكز ، سزك وامثال كيزك سوق ايتديكيز مخالفت ؛ عجزلر ، خطالر ، قمار خانلر ، ميخونه لر ، شقاوتلر و جنابتلر ايچنده اعلان افلاس ايتدى . اكر ذره قدر انصاف و اذعان كيز ، محبت وطنيه

و وجدانكز وارسه، بو حقیقی تسلیم ایده رك آرتق سكوت ایدیكز .
لكن پاشا و امشلی ، بو حقیقی تلقین ایده جك كروه دن دكلدر .
انشالله بز بو خصوصه یالانجی چیقارز . مع مافیہ بز اثر مزى نه بو پاشا
ونده ارباب احتراض ایچون یاز میورز . مبنای مخالفتی قورار كن ،
صافیت و حسن نیتله چالیشدق و ملتكده بو خصوصه جلب رغبتته
اوغراشدق . لكن مخالفت ، بر قوت حالنه كیردیكى وقت يك غریب
استحاله لره اوغرا دیغی و بوتون امیدلر مركز بوشه چیقدیغنی كوردك .
و آرتق بوشر اظ بو پروغرام و بوره بر لره وطن و ملتته نافع بر مخالفت
ممكن اولامایه جغه وجداناً قناعت كتیردك . بو قناعت ، بزى شو
حتیاقی انظار عامیه قومغه سوق ایتدی . وظیفه مزى یابدق ، انشالله
شو اثر جكله ملتته قارشى بروظیفه ایقاظ یامش اولورز .

بیطرفلنی وظیفه وطنیه بیلن شهیندر زاده

فلبهلی احمد حلمی

برنجی قسم

فرق مخالفه — حزب مسئله سی وائتلاف — بیانات — اشکال جدال
ارناودلق اغتشاشی — خلاصکاران حرکتی — پرنونسیامنتو — غازی
مختار — کامل قاینه سی — روملرک بر تکلیفی ودانش بك — بطریقاه کامل
باش-آنک ملاقاتی تصویرلری — محاربه — مشروطیت قواعدنجہ غازی مختار
قاینه سی — قاینه ومخالفت .

هرکس ایشیتدی و آکلادی که بر مشروطیت : افکار مختلفه
فلسفیه واجتماعیه اوزرینه تاسیس اداره وسیاست ایدن متعدد فرقه لرله
اداره اولوبور .

عثمانلی مجلس مبعوثاننده « طبیعی فرقه لر » ک بولونماسی ضروری
وامثال عدیده سی کبی بونلرک برر مخالفت غروبی اولماسی ده بدسی
ایدی .

عثمانلی ایمپراطورلی عادتاً یکدیگرینه اجتماعاً یابانجی قالمش ،
تاریخچلری ، عادتلری ، لسانلری ، ودینلری آری مختلف عناصر
مسکون ایدی . بو عنصرلردن هر برینت مجلسه کوندره حکمی وکیللر
برر ملی فرقه دیمکدی . شو حالده عثمانلی مجلس مبعوثاننک ایلک
کوره جکی تقسیم « مسلمان — خرسدیان » کبی ایکی مهم فرقه یه
ایر یلقدن عبارت اوله جقدی . لکن مسلمان غروبنده دخی مختلف
عنصرلر بولوناجنی کبی مختلف فکرلرده بولونایله چکنندن دینی وملی
فرقه لرک « فکری » فرقه لرله التحاقی ومجلسده سیاسی برتوازن حصولی
ممکن ایدی . بزده کی موازنه مجلس اولاشکللی احراز ایتدی . انقلابی

اکثریتہ بعض افکارینی قبول ایتدیره جک براہمیتی اکتساب ایلوردی .
لمکن حزب مسئلہ سی فرقہ لک وضعتنی بوتون بوتونہ تبدیل ایتشدز .

*
*

حزب مسئلہ سنک تفصیلاتی بو اثر جکہ سیغدیر یلاماز . تاریخ
مشروطیت مزده پک مهم تاثیر لر اقتضاع ایتمش اولان حزب ایشی ،
باشلی باشنه بر تاریخچه ایستر . بوراده بز آنجق بر قاچ سوزله اکتفایه
مجبورز . اتحاد وترقی جمعیتک ارکان قدیمه سنندن اولان میر آلی
صادق بک ، جمعیتک قوای مدیره سنی میدانہ کتیرن ارکانک
بعد الاقلاب اتخاذ ایتدیکی اصله اعتراض ایدیوردی . کندیسلی
جمعیتک مرخصلغنه انتخاب ایدلمشکن ، او ، بو وظیفه نی قبول ایچون
مرکز عمومی به بعض تکلیفات در میان ایلش ایدی . بو تکلیفاتک
اک مهم لرندن بریسی ، ارکان جمعیتدن بر طاق لرینک طردی ایدی . صادق
بکک تکلیفاتی جمعیتجه قبول ایدلمه مش اولقله برابر آراده کی مناسبت
انقطاعه اوغرمامش ایدی .

نهایت صادق بک ، رفاقتده ، شعبان افندی ودها بعض اعضای
مهمه جمعیت بولوندیغی خالدہ سلانیکه کیده رک مرکز عمومی ایله اوزون
اوزادی به سوزلشدی . بودفعه صادق بک ورفقاسیله مرکز عمومی
آراسنده ائتلاف حاصل اولدیغی طن ایدیلیوردی . دوران ایدن شایعانه
کوره صادق بکک تکلیفاتی قبول اولومش ایدی . هرکسک دائره
اطلاعتنه واصل اولان معلوماته نظراً بو تکلیفلرک اک مهملری بعض
کنج ارکانک نظار لرلدن چکیلمه سی حکومتہ عدم مداخله ، وفران
ماسون جمعیتله اتحاد جمعیتی آراسنده بر مناسبت اولمادیغی اعلانله برابر
ماسونلق علیهنده پروپاگاندا کی شیلر ایدی . بو وقوعاندن بر مدت

صوگرا طنین غزته سنک شدتلی هجوملریله اشاعتندن حزب مسئله - سنک پیدا اولدینی ا کلاشیلدی . صادق بک ، اتحاد و ترقی فرقه سنه منسوب یوز التمش قدر مبعوثدن یوز اون دانه سنی کیزلیجه خانه سنه جلب و تخلیف ایدرهک بر « حزب جدید » تشکیل ایدیوردی . دیمک که اتحاد و ترقی فرقه سنی ایکی قسمه آیریلش ایدی . بوتاریخلرده ضابطان آراسنده دخی صادق بکک نظریاتی لهنده بویوک بر اکثریت بولوندینی کبی اکثریت منسوبینک دخی بر قسم بهمی اوکا تمایل ایدی .

حزب جدید مسئله سنده صادق بک و رفقاسی ، مهیب بر قوته مالک ایدی . اولاً اتحاد و ترقی نک تنسیق و اصلاحی نامنه حرکت ایتدیکی ایچون منسوبین جمعیت ایچنده کی عناصر محافظه کار و یا خود غیر ممنونه کندیسنه طرفدار ایدی . ثانیاً اردولردن کلن هیأت مرخصه کندیسنه معین ایدی . ثالثاً جمعیتک قوه تشریحیه سنی تشکیل ایدن یوز آلتمش مبعوثک یوز اوئی ده کندیسنک مروج افکاری ایدی . ایشه کورو - لیورکه صادق بک ، وضعیته حاکم اولمق ایچون لازم کان قوتک بر قاج مثلنه مالک ایدی . بو مهیب قوته رغماً صادق بک مغلوب اولدی . یکرمی اوتوز مبعوثله قالمش اولان رقیبلیری ، طنینک اوچ کونلک هجومی سایه سنده وضعیتی اله آلدی . صادق بکک مغلوبیتنده اسباب عدیده و ارسنده اک مهملری شو صورتله زیده ایدله بیلیر :

۱ - صادق بکک اعطای قرار و اجرا آتده کی بطائت و جسا -

رتسزلیکی ،

۲ - باشنه طویلادینی عواملک عدم تجانس و نفاق . رقیبلینک

موفقیتی ده :

۱ — جرأت و سرعتی ،

۲ — اتحاد و تجانسری .

سببیه ایدی . اگر میدان سیاستده بولون افراد ملته بر ملکه فلسفیه و سیاسیه موجود اولسه ایدی ، بو حزب مسئله سندن بویوک بر درس آلابیلردی . صادق بکک حزب جدید تشبثی ، بر قومیه حی تشبثی ایدی . لیکن قومیه جیلقده علت موفقیت اولان جرأت و سرعته مالک اولمادیغنی و هیچ بروقت رقیبیرینه غلبه ایدمه جکی صادق بک بوايشده اثبات ایتدی . حزب مسئله نك الك زیاده باعث عبرت اولان جهتی ایسه صادق بکک خانه سنده یمین ایدن بعض ذواتک همان کیدوب علاقه دار اولان رقیب غروبی خبردار ایتمه سی در .

حزب جدیدله حزب عتیق ، بر قاج کون دوام ایدن مذاکراتدن صوکر ا برلشدی . بوتون بو حرکاتدن حاصل اولان نتیجه ، جمعیت ارکان سندن بر قاج ذواتک نظارتلردن استعفا سندن عبارت قالدی . صادق بک و طرفدار لرله آرتق جمعیت آره سنده علاقه قالمامشدی . صادق بک شوخیزب تجربه سندن استقبال ایچون کندی حسابنه عبرت آلابیلیر و آرتق صحنه سیاستدن چکیله بیلیردی . حزب مسئله سنده جمع ایدمه بیلدیکی قدر مهیب بر قوتی هیچ بر زمان جمع ایدمه جکی میدانده ایدی . حالبوکه بومهیب قوته رغماً مغلوب اولمشدی . دها آز قوتلرله یکیدن جداله کیریشمک ، یکیدن مغلوب اولمغه قالدیشمق معانسه کلسیوردی . شایان دقت دیگر بر نقطه دها واردی . صادق بک ، رقیبیریه شخصیت اوزرینه مؤسس و آنجق طرفیندن برینسک محوبله نتیجه پذیر اولاجق بر جداله کیریشمش ایدی . یکیدن جداله قالدیشمق ، عوامل مخالفه ییده مهلك بر زمینه سوق ایتک اولاجقدی . نه چاره که

صادق بک طرفدار لرینی ده مخالفته الحاق ایدرک سرعتله موفق اولمق ایستینلر ، اونی راحت براقادیلر ، فرق مخالفه تک توحید فعالیت ایتمسی و صادق بک ده طرفدار لرله اونلره التحاق ایله مهسی ایچون متعدد پروژهلر قالمه آیلندی. بو پروژهلر توحید ایدیلهرک بر پروگرام و برفرقه میدان کلدی : ائتلاف و حریت فرقه سی .

*
* *

شایان حیرتدرکه مملکتیزک رؤسای سیاسی ، کویا تورکیا اها- ایسندن دکل ایمشلر و تورکیا حقنده معلوماتلری یوق ایمش کی حرکت ایده کاندیلر . بونلرک کافه سی ، عثمانیلرک سویه سیاسی و تربیه اجتماعی مهسی هنوز مبادی حالنده بونلرک یعنی ادعا ایتمکله برابر هر حرکتلرنده بوادعا و نظریه بی اونودارق اک متکامل بر مملکتده واک متجانس بر ملت ایچنده ایمشلر کی حرکت ایتمیلر . اتحاد فرقه سی بوزمینده برچوق خطالر ارتکاب ایتدی .

۱۰۱ : شدید بر استبداددن قورتیلان بر مملتک مفرط بر حریتی هضم ایدمه جگنی تقدیر ایدمه مک و مشروطیته « پالمانتاریزم » شکلنی یعنی اک متکامل ونهائی بر شکل و بر مک کی . اتحاد فرقه سنک مفرط و شدید نیکیبندکی بوزندن حصوله کلن ضررلر ، یکیدن تشکل ایده جک فرقه لر ایچون وسیله انتباه اولمالی ایدی . کذا اتحاد قلوبلری ، مختلف اعضادن متشکل و خفی بر قوتک تحت مراقبه سنده ایکن اونلرک اداره سنده کورولن مشکلات و قلوبلرجه پاییلان سوء استعمالات یکی فرقه لرجه بادی عبرت اولمالی ایدی .

ائتلاف فرقه سی ، بورالرینی اصلا نظر اعتنایه آمادی . هر کس ، همان بلا قید و شرط دینله جک - حانده فرقه به کیره ییلوردی . بنا برین

اتحاد و ترقی نك يالکز اداره حاضره و اشخاص مدیره سنه دکل، ترقی و تکامل فکر لرینه تماماً یبانهچی اولان افراد دخی ائتلاف و حریت قلوبلرینه داخل اولدی. ائتلاف قلوبلری، بابل قلهسی حکایه سنی خاطره کتیریوردی. قرون وسطی فکری مرتجعله بر طاقم مفرط حر اندیشلرک و خرسه یانلرک عقد اجتماع ایتدیکنی کورنلر، بوقدر مختلف و ضد فکری اشخاصک ناصل اولوبده بر آرایه کله بیلدیکنی دوشونمک اضطرارینی حس ایدیور و بو اشخاص آرا-سنده کی « عامل البصاق » ک « احتراص و انتقام » اولدیغنی آ کلامقده کجیکم یوردی.

ولایتلردن برینه ائتلاف نامنه مبنوت نامزدی اولارق کیدن بر ذاتک شو سوزلری، موجود و یاخود یکیدن وجوده کله بیله جک فرقه لر مز ایچون نظر عبرته آلیناجق شیلردندر:

« قلوبه داخل اولدیغ وقت، ذاتاً معارفوم اولان و کندیسی تماماً حراندیش بولنان بر ذات طرفدن استقیال اولندم. مردیون باشنده ایلك کلمات مجامله نك تعاطیسنی متعاقب، مستقیلم قوندورالرمی چیقارما می رجا ایتدی. تعجب ایلم. قلوبده نماز قیلندیغنی ایچون قوندورا ایله کیریلدیکنی سویلدی. قلوبک همان قارشینده دینله جک قدر یقین بر جسم جامع وار ایدی. نمازک اوراده نیچون ادا ایدیله-یوبده قلوبده قیلندیغنی صوردم. اهالی نك جلب قلوبی ایچون بر تنیر اولدیغنی و ذاتاً اکثریت اعضای اداره نك علمادان عبارت بولوندیغنی سویلدی. بوچیرکین ریایه قارشی براکراه حس ایدره ک قوندورالرمی چیقاردم. قلوبک بیوک سالوننده اوتوز قدر صباریقلی ذوات اوطور بیور و قلوبه بر مدرسه شکلی ویریوردی. »

« سلام و یروب مجلسه داخل اولدم . بارد و متعظمانه بر صورتله قبول اولوندم . صول طرفده کوشه مندرنده اوطوران لیون قدر صاری چهره ملی برذات ، مبعوث نامزدی اولدینغی آکلادینی وقت قاشلرینی چاندی و دیدی : مبعوث اولوق ایسته یورسه کز ، اولا صقالکزی بر اقالی سکز . صقال براقنی عقل ایتمه یین بر آدم ، ناصل مبعوث اولور . »

« دوغریسی با بونظر به بی شاشیرندی . صقالک اهمیتی ، بر آدمه مبعوثلوق استحقاقی ویره جک درجه ده اولدینی خاطریمه بیله کله مش ایدی . کندی محله اماماغنه نامزد ظن ایتدم ... »

« ملحقیات ولایته نامزدلکم ی پروباغاندا یا یبق ایچون کیتدیکم وقت بندن اول کیدن ایکی خواجه ، محلی قلوبلره : صاری نقلیلردن باشقاسنه رأی ویرمه ملیرنی تنبیه ایتمش و کندیلرینی نامزد کوسترمش ... »

هیچ شبهه ایدیله مز که ائتلاف منسوبینی ایچنده ارباب صفوت و حسن نیت ده چوق ایدی . لکن اکثر قلوبلرک اداره سی اتحاددن مطرود و یا خود اتحاده کیرمکه وقت بوله مامش آدملر ، اتحادده ایکنجی قالمق ایسته مه ینلر ، انترقه جی و محترص شخصلر الینه دوشمش ایدی . بالخاصه جمعیتله و از کچدیسی اولان برسوری عواملک ائتلاف قلوبلرینه دخالتی جداله پک باشقا رنک ویره جکدی .

*

**

شیمدی ده فرقه نك صورت تشکله ، هدف و غایه سنه ، ونشر ایدیان بیاناته بر کوز آتالم . ائتلاف و حریت فرقه سی : معتدل حریت پروران و اهالی فرقه لر یله بولغار ، روم وارمنی ملی فرقه لر ندن ، اتحاد و ترقی دن اعتزال ایدنلردن ، یکی بر فعالیت سیاسییه کوسترمکه

باشلايان علميه نك مدرس و مدرسه نشينلريله هنوز هيچ بر فرقه يه اتساب ايمه مش اولان متقاعدين عسكريه دن، قادرو خارجه چيقاريلان مأمورين ايله معزوللردن متشككل ايدى .

بو كيمياتى كيفياته تبديل ايدرسه ك كورورز كه فرقه ده : صادق بك و طرفدارلرى يعنى سياست اسلامه مروجلرى ، لطفى فكبرى ، ماهر سعيد ، رضا نور و رضا توفيق بكلكر كى حر انديشلىر ، افكار ارتجاعيه بسله ين سياست مدرسو يه طرفدارلرى ، دينسزلىكه مشتهر بعض ذوات ، معتدلر و مفرطلر ، و برده ملتپرورلر بولونمقده ايدى . بو قدر مختلف فكريلى ذوانك اجتماعدن مختلف و متضاد جريانلر حصوله كلسى طيبى ايدى . عجباً صادق بك ، بوجزيانلرى ضبط و اداره يه موفق اوله بيله جك مى ايدى ؟ بوقسه بويكى فرقه ، وقتى بى سود مناقشاتله مى كچيره جك ايدى ؟ بى طرف بر مدقق ، بويله بر فرقه نك هيچ بر شينه موفق اولامايه جغى و آز زمانده انحلال ايدهرك طبيعى غروبلره انقسام ايدهر بكنى آكلامقده كوچلك چكمزدى . بو قدر مختلف فكريلى بر مركز اطرافنه جمع ايدن علت اصليه « غلبه » اميدى ايدى . بو اميدك محاولديغى و يا خود حصوله كادى بكي كون ، اتلاف فرقه سى انحلال ايمكه محكوم ايدى . لكن اسباب انحلال بو قدردن عبارت دكلى . فرقه نك علت تشكلى اوله رق اورطيه بر طاقم مواد قونولمش ايدى . صادق بك نشر ايتديكى متعدد بياننامه لريله اتحاد و ترقى دن نچون آريلديغى ويكى بر فرقه تشكيلاندن مقصده نه اولديغى عامه امتك نظرينه قونولمش و فرقه ، ملته قارشى بر طاقم تمهداتده بولونمش ايدى .

اتحاد و ترقى جمعيت و فرقه سى بللى باشلى مواد آتیه ايله اهم

اولونیور ویکي فرقه بوکي سوؤاستعمالانك اوکني آلمق اوزره تشکل
ایتمش بولونیوردی :

- ۱ — اتحاد و ترقی، امور حکومتہ مداخلہ ایدیور،
- ۲ — وظائف ملیہ کندی آدملرنی قاییریور،
- ۳ — رؤسائی نظارتلره مبتلا،
- ۴ — قوانین و نظامات یرینه احکام کیفیہ جریان ایدیور،
- ۵ — جمعیتک بعض منفذ اعضاسندن عبارت بر شرکت انحصاریہ وار،

۶ — مقامات و مناصب ایچون استحقاق آرانمبور .
۷ — قانونی سلاحلر و منطق یرینه اردو و حکومتک قوه قاهرہ سی
واختلال و قومیتہ اصوللری استعمال اولونیور . بو اتمامانک ماهیتی
تدقیق ایدہجک دکلز . مسئلهنک اهمیتی ، اتمامات مذکورہنک « فرقه
مخالقہنک علت موجبہ تشکلی » اولیشی در .
دیجک کہ فرقه مخالفه ، بیانات و تأمیناتی و فرقه حاکمه قارشى
در میان ایتدیکی اتماماتی موجبجه :

- ۱ — امور حکومتہ مداخلہ اتمیہجک .
- ۲ — وظائف ملیہ کندی آدملرنی قاییرمایهجق ،
- ۳ — رؤسائی نظارتلره طالب و مبتلا اولمایهجق ،
- ۴ — قرآینہ رعایت ایدرک احکام کیفیہ تبعیت اتمیہجک ،
- ۵ — فرقهنک بعض منفذ اعضاسی بر شرکت انحصاریہ یا اتمیہجق
- ۶ — مقامات و مناصب ایچون استحقاق آرایهجق ،
- ۷ — قانونی سلاحلره و منطقہ رعایت ایدرک اردونک قوه
قاهرہ سنہ و قومیتہ اصوللرینه مراجعت اتمیہجک ایدی . والحاصل فرقه ،

احتراسات شخصیه دن ، تحکمدن عاری اولاجدی .

صادق بك بیاناننده « ارقداشلی آراسنده احتراصه قابیلانلر اولورسه ، منعه چالیشه جغنی ومنعه مقتدر اولامازسه، افکار عمومی بی خبردار ایده جگنی » عیداً تعهد ایتشدی . فی الواقع كرك مخالفت و كرك افکار عمومیه ، فرقه تشکیلاتنك ایجابات طبیعیه سنندن اولان برطاقم مواده معترض بولونیوردی . مشروطی مملکتلرده ، اك مهم تشریحی واجرائی ، أموریتلره ، موقع اقتداره کچن فرقه نك منسوبلری تعیین اولونور .

هیچ بر فرقه تصور ایدلز که کنسیدیسی موقع اقتداره کچرک مسئولیتی درعهده ایتسینده مهم امور ی رقیبلرینه تسلیم ایله سین . طرفکیرلک ، فرقه تشکیلاتنك روحی دره . لکن عثمانلی افکار عمومی سی حیات مشروطیتله مأنوف لولمادیغندن ادارهده مشهود اولان نواقصی کوردکجه ، اسباب حقیقیه سنه ایصال اطلاع ایده میور و فرقه نك طرفکیرلکنی مهم طوتیوردی . برحاله که ائتلافک دره میان ایتدیگی اتهامات اکثریتک افکارینه توافقی ایدرک فرقه یه قوت ویریوردی . لکن ائتلاف مؤسسنگ بوزمینده کی تعهداتی فرقه ایچون پک تهلیکلی ایدی . بو تعهدات ایله فرقه حیاتی تردیف ممکن اولامایه جغندن فرقه رقیبنه عطف ایتدیگی احوالی ارتکاب ایتدیگی کی علت موجبته تشکلی محو اولاجق ایدی . فی الحقیقه ائتلاف فرقه سی و بوتوز رؤسای مخالفت ، بوضورتله افلاس ایتمش در .

*
**

مخالف فرقه لرك « ائتلاف و حریت » نام عمومی آلتشده برلشمه سیله مخالفت ، مهم بر قوت آلدی . اکثریت فرقه سنك

موقعی زیاده سیه نزل اتمشدی . مجلسده طرفینک مالک اولدینی آراء ، عادتا مساویلشمش ایدی . بر حالده که وضعیت تشرایحه ، کندیلرینه بی طرف عنوانی ویرن بر فئه قلیله نک آئنده قالمش ایدی . کندیلرینه بی طرف عنوانی ویرن بر فئه قلیله نک آئنده قالمشدی .

یونلر ، هر هانکی طرفه التحاق ایدرسه ، اکثریتی اوطرف احراز ایده جکدی . مخالفت ، کندنده بوقوتی کوردکن صوکرآ ، شرفک مرض مهلبکی اولان « غرور و غفلت » خسته لکنه طوتولدی . آرتق غلبه دن امین اولدینی ایچون فرقه حاکمیه قارشی تراکت و احتیاطه لزوم کورمیور وبالخاصه اتحاد ارکانی ردائت و جنایتله اتهام ایتمکده یأس کورمیوردی .

جدال ، یک فنا برشکله کیرمشدی . فرقه محاربه سندن بکله نیان نتیجه طرفیندن برینک موقع اقتداردن سقوطندن عبارت ایکی جداله ویریلن شکل ، بونتیجه بی باشقالاشدیرمشدی . ایکی فرقه آره سنده کی غوغا « طرفیندن برینک محویله نتیجه لته جک » بر اولوم غوغاسی « شکلی اتمشدی . مخالفت ، افکار عمومیه بی لهنه تماماً چویرمک ایچون هجوملرنده هر درلو احتیاطی الدن آتمشدی . بوهجوم او قدر شدتلی ایدی که اکثریت فرقه سی ، فرقه مخالفه نک غلبه سی تقدیرنده ، هیچ بره ساعده و مسامحه یه نائل اولامایه جغنی اکلادی . مخالفت ، جمعیت و فرقه حاکمه دن انتقام آلمغه عزم ایتمش کورونیوردی . فرقه حاکمه و جمعیت ارکانی بر « اشقیای چته نی » ماهیتده کوسته زیلور ، خصوصی و عمومی جنایتلرله اتهام اولونیوردی . آرتق فرقه حاکمه رؤسای ایچون « اولوم ایله موقع اقتدار » دن باشقا بر موقع بر ایلیمش ایدی . جدالک بوشکلی بالطبع عامه امتده سرایت ایتمشدی . مخالفت ارکانی

تقدیر ایدم مبورذنی که هجومک بو شکلی ، مدفعه نك ده عین شکلی
 آلماسنی موجب اولاجه قدی . آرتق ملت ، یکدیگری نه خصم جان
 ایکی قسمه آریلشدی . خارجیه ناظری رفعت پاشانک پارس سفارته
 تمیننی دولایسیله منحل قالان استانبول مبعوثنی اتخانی ، مخالفک
 غایه مغویه نی کوستریوردی .

اتحاد نامزدی مدوح بک ، فضائل اخلاقیه و علمیه ایله مزین
 و هر حاله رقیبه مرجح بر ذات ایکن غلبه ، رقیبده قالمشدی .
 مخالفک بو غلبه بی تأمینه چالیشمسی سیاسی بر مهارتسزک ایدی .
 زیرا فرقه حاکمه ، مساعداور ندینی تقدیرده مغلوب اولاجنی
 اکلایه جق و آرتق هر درلو تدابیره مراجعت ایلده جک ایدی . فی -
 الواقع بویه اولدی .

اتحاد جمعیت و فرقه سی ، افراط و غفلتک جزاسنی پک آجی بر
 صورتله چکیوردی . مشروطیتنه هنوز نائل اولان بر مملکتده حکومته
 « پارلمانتاریزم » شکلی ویرمک ، هم مملکتک سویه و احتیاجنی آکلا -
 مامق و هم قوانین تکاملی انکار ایتک ایدی . اکثریت فرقه سی ،
 بر خطوه رجعت آتق وانکلتره شکل مشروطیتنه یا قلاشمق لزومنی
 حس ایدیوردی . بوکا آرتق اکثریت دینله یه جک قدر ضعیفله مش
 بر اکثریتله اداره حکومت امکاتسز لنی ده انضمام ایلوردی . بنا برین
 اکثریت فرقه سی ، ۳۵ نجی ماده بی تعدیل پروغرامله نهایت مجلسی
 طاغندی . یکیدن یامیلان انتخاباتده اکثریت فرقه سی ، عدل و مهارت
 خارجنه چیقاجق درجه لرده و عاداتا بی لزوم بر شدت کوستردی . علی -
 العاده برا اکثریتله قناعت ایتیه جک صورتده حرکت ایتدی . انتخاباتده
 مخالفته قارشی حکومتک بوتون شدت و قهاریتی استعمال ایتدی .

اولکی مجلسده یوزدن فضله مخالف مبعوث وار ایکن یکی مجلسده آنجق بش مخالف مبعوث بولونیوردی .

بوافراط، ظاهرآ مخالفی آزمشکن حقیقته توسیع دائره ایتمه سی وباشقلمبرشکلده قوتلنمه سی موجب اولدی . فرقه اتحادیه نك بودفعه کی غلبه سی، حقیقته بر مغلوبیت ایدی .

انتخابده کوستریلن شدت ، ارناودلق اختلالنه وسیله اولدی . « وسیله » دییوز ، چونکه ارناودلق اختلالنک یکانه عامل وحرکی انتخابات مسئله سی دکلدی . بونده کی عوامل بر طرفدن حکومتک یاکلش نظریه لری و دیگر طرفدن آرناود رؤساسنک احتراص و منفعتپرستلکی ایدی . زمامداران امور ، بر قوتلی عثمانلی ملتی میدانه کتیرمک املنی بـلـله مشدی . حالبوکه اعلان مشروطیتله برابر عناصر مملکتک هر بریسنده « ملیت » حسلری او یانمشدی . هر عنصر ، کندی محیط مایسنده کندی لسان و عاداتنک حکمفرما اولماسنی ارزو ایدیوردی . عثمانلی مملکتنده قاج عنصر وارسه ، او قدر مرکز اداری ، دینی و سیاسی وار ایدی . بو مرکز لری صفت کاشفیه سی « تورکلک » اولان بر مرکز ره ربط ایتمک ارزوسی ، مشروع اولسنه بیله ، مستحیل بر امل ایدی . اتحاد و ترقی فرقه و جمعیتی هر نه یاپسه ، بر « تورک فرقه سی » شکلنی غائب ایدمه جهت و دائماً تورک اولمایان عناصرک مخالفت ومدعیانته معروض قاله جقدی . بو ، تورکلرک تاریخی خطالرینک ضروری بر نتیجه سی ایدی . قانون اساسی موجبجه لسان رسمی و تدریسات اعدادیه و عالیه نك لسانی تورکجه ایدی . بو کیفیت ، عناصرجه تورکلرکک تحکمی شکلنده تلقی اولونیور و عناصری « تورکلشدرمک » ایچون بر آلت

عد ایدیلوردی . ارناودلر ، ملی بر ادبیاته و متکامل بر لسانه مالک دکلمر کن بیله رؤسای ارناودجهنک لسان محلی اولماسنی ارزو ایدیلوردی . حالبوکه اورالرده تورکجه تدریساتک تکاملی ، آرنا - و دجهنک لسان عوام شکنده قالماسنی و بلکه ارناود نسل مستقیمک بر درجهیه قدر تورکششمهسنی موجب اوله جقدی . ارناودلق ، نیم بدوی بر اجتماعیت حالنده قالمش و حالا قبیله تقسیماتی غائب ایتمه مشدی . بوسیله ارناود رؤسای بر طاقم دره بکلری حکمنده اولوب اهالی دن کندی حسابلریه ویرکو آلمق درجهسنده منافع تأمین ایدیلورلردی . اوراده نفوذ حکومتک بنغلبه و تأیدی ، بودره بکلرینک افلاسی دیمکدی . سوکراده حکومت مشروطه ، ایکی ده برده اغتشاشه آلیشمش اولان ارناودلری شدتله تأدیب ایتمشدی . یوز سنهک قان دعوالری اونو - تمایان ارناودلرک بوتأدیباتی ده برنوع قان دعواسی شکنده تاقی ایتمهسی طبیعی ایدی . ایشته بوتون بوسیدلرک تأثیری تحتنده براختلاله حاضر لشمش اولان آرناودلر انتخابات وسیله سیله رفع لوای عصیان ایتمدی . حکومت آرناودانغه تکرار عسکر سوق ایتمک ایستدی . لیکن مخالفت ، اردویه دخی سرایت ایتمشدی . بعض طابورلر اطاعت ایتمدی دضابطاندن متشکل یکی بر فرقه مخالفت میدانه کلدی . خلاصکارلر .

*

زواللی مملکت ، فلاکتلر ایچنده قالمشدی . لیکن فلاکتک اک بویوکی ، مملکتک قوه مدافعه سننده حاصل اولاجق فرقه ایدی . بویله بر فلاکتده انتظار ایدیلور ایدی . اردو ، انقلابده مهم بر رول اوینادق دن سوکره سیاسیآله اشتغالدن فراغت ایدمه مهش ایدی . ابتدالری اردودکی قوای مدیره ، جمعیه منسوب ضابطانله بی طرف ضابطلردن عبارتدی . لیکن بعض ضابطانک بر فرقه سیاسییه التحاقی

باعث اولابیلیردی . فرقه حاکمیه مذسوب ضابطان و ضله بر نفوذه مالک بولونیوردی . کذا ضابطاندن بر قسـ منک وظائف ملکیده استخدای ، دیکر لرینک رقابت ومحاسده سی جلب ایده بیلیردی .

اردو تشکیلات جدیده سی ده ضابطانه پک زیاده سوء تأثیر ایشدی . المان اردو سنده اولدینی کبی ، ارکان حربله عظیم برتفوق ویریله سی وامرا ورؤ ساصیراسنه کچه بیلیمک ایچون ارکان حرب اولمانک شریطه طوتولماسی ، ضابطان ایچنده خشنود سزاغک ترایدینی ومخالفته استعدادی چوغالتمش ایدی . بر چوق ضابطان ، اردونک سیاستله اشتغالندن حاصل اوله جوق مهالکی تقذیر ایدیوردی . بونک ایچون بر چوق یرلرده « اردونک سیاستدن آریلماسی ضابطانک خدمات ملکیده استفاده اولونمامسی ، اداره عسکریده عدل ومساوات کبی اساسلر اوزرینه مبتنی بر طاقم غروبلر میدانه کتیر مشلردی . بوغروبلرک مرخصلری استانبولده اجتماع ایده رک یکپاره بر هیئت میدانه کتیر دکلری وقت ، آرتق ایش مطالب عسکریه شکلندن چیقارق بر « سیاسی فرقه مخالفه » شکلنی آلمش در . بوراده ایکی حقیقتی انظار عمومیه قویمق ایسترز . کرک خلاصکار حرکاتنه و کرک ارناودلق اختلاله قارشی هیأت مخا . لفه دن جمله سی عین صورنله داورا مامش در .

ارناود اختلالی رؤساستک ائتلاف فرقه سیله « رسماً » مناسبتی بوق ایدی . « رسماً » دییورز ، چونکه اختلال رؤساستدن بر طاقمی ، ائتلاف فرقه سنه منسوب ایدی . ارناود رؤاسی ، ائتلاف فرقه سنه بر هیئت مرخصه کوندره رک تأسیس مناسبانه قالدیشمشلر ایسه ده فرقه هیئت اداره سی ارناودلق حرکاتی بر « حرکت عصیانیه » عدایده رک

عقد مناسباته موافقت ایتمه مش در. بفرقه نیک صورت سالمه ده حرکتی،
 رئیس فؤاد پاشا ایله اطفی فیکری بک و رفقاسی کبی «دائرة سیاست»
 خارجنه چیقماغی بفرقه سیاسیچون موافق بولمایان ذواتک فیکریله اولمش در.
 کذا خلاصه کارلرله ده ائتلاف فرقه سی «رسماً» مناسبت پیدا
 ایتمه مش در. ینه «رسماً» دیورز، چونکه خلاصه کارلر ایچنده ائتلافه
 منسوب ضابطان بولوندیغی ده معلومدر. بنابرین فرقه ارکانندن
 بعضیلرینک خلاصه کار حرکتنده یابانچی قالدیغی ادعا اولنه ماز. فرقه
 نیک رسمی بی طرفاغنده دخی اطفی فیکری بکک مساعیسی سبق ایتشدر.
 حابوکه آرنوادلق اختلالنده کرک پرنس صباح الدین بک و کرک
 شریف پاشا ده فعال بررول اوینامشدر در. حتی او وقت کوملجنه لی
 اسماعیل بکک فرقه ده کی بیاناتنه نظراً صباح الدین بک، آرنوادلرله
 «ائتلاف» نامه عقد مناسبت ایتشدر. خاقان سابقک تفسیکچیلرندن
 جلال پاشا زاده امین بک، پردنس ایله یاقوه لی رضا بک آراسنده
 واسطه مخبره ایش. بوذات هر هفتقه استانبول ایله اسکوب آراسنده
 آمد وشد ایتمکده و طرفینک مناسباتی اداوه ایله مکده ایش.
 کوملجنه لی اسماعیل بک، ماهر سعید و رضا نور بککری دخی
 آرنوادلرله ائتلاف نامه تاسیس مناسبت ایتش وپاره آلمش اولقله اتهم
 ایله مشدی. حقیقت حل ایسه شوندن عبارتدی: رضا نور بک
 منفا حیاتنده یاقوه لی رضا بکله طانمش. آرنواد اختلالنک هنگام
 وقوعنده یاقوه لی به ائتلاف فرقه سیله توحید مساعی تکلیف اولوندیغی
 وقت مومی ایسه، بفرقه ده کیملر بولوندیغی صوردهش. آرنونده کی
 منفا ارقداشانی سیبیله رضا نور بکی خبر ویره شلر. ایشته بومناسبتله
 آرنونده مخبره جریان ایتش.

کوملجنه‌لی اسماعیل بکک اووقتیکی روایتنه نظرآ پرنس صباح -
الدین بک ، خلاصکار رؤسای دیه‌رک ساخته اونیفورمه الباس
ایتدیکی بعض آدم‌لری ده آرناود رؤسایه کوسترمش . بو روایتلرک
ماهیتی هر نه اولورسه اولسون ، پرنسک کزک آرناودلق اختلالی
رؤسایله وکرک خلاصکارلرله مناسبت مخصوصه سی وارایدی .

رضا نور بک و ماهر سعید بکر ، ائتلاف هیئت اداره‌سنی اجتماعه
دعوت ایتدیره‌رک هیئت مواجهه‌سنده آرناود رؤسایله کزلیجه
ائتلاف نامه مناسباته کیریشدکلرینک وپاره آدقلرینک انبات ایدیله‌سنی
وعکسی تقدیرده بونک قائلنه آلق نظرله باقاجقلرینی « سوبله مشلر
وبویله بر فرقه ایله مملکته خدمت ممکن اولمادیغنی بیان ایله استعفايه
قالقشمشلر ایسه‌ده شعبان اقلدینک فرقه نامه ترضیه ویرمسی و رئیس
پاشانک حسن اداره‌سی فرقه‌نک انحلالانی بر مدت ده تاخیر
ایتمش در .

*
**

احوال داخلیه‌مزک بو درجه مذذب بر حاله کیردیکی زمانلر
پانسلاویستلر واوروپا ، ایکی عصردر چالیشیلان بر مقصدک هنگام
حصولی کلدیکنه قناعت کتیرمش ایدی: تورکلری اوروپادن چیقارمق
بومقصدی آله ایتک ایچون تشبثاته باشلانیدیغنی بوتون دنیا ده یالکیز بر
کورمیور ایدک . عداوت سیاسییه واغراض شخصییه کوزلرمزی او
درجه قابلامش ایدی که یکانه دستور حرکت :

رقیب اولسونده نه بوزدن اولورسه اولسون
اولمش ایدی آرناود رؤسای اختلالی صرف کندی غصمرلری
نامه حرکت ایدبیور و عثمانلی مقدراتنه هیچ بر اهمیت ویرمیوردی .

خلاصکار غروبنک بر « پرونوسيامنتو » سی ، اختلاله منضم اولونجه سعید پاشا استعفای ترجیح ایتدی . بو استعفا ، حکومت اتحادیه نك سقوطلی دیمکدی . کرک رؤسای اختلالک شریطه اطاعتی و کرک خلاصکار برک پرونوسيامنتوسی ، « حکومت اتحادیه نك سقوطلی ، مجلسک داغیدیلارق بکیدن انتخابات اجراسی » ، کبی اساسلردن عبارت اولمغله مقام اقتداره « غازی مختار - کامل » باشلر قاینه سی کلدی .

اوستریا سیاستی ، پانسلاویست حرکاتنک میدانه چیقماق اوزره اولدیغی کورونجه کنديسنه روم ایلی ده یکی بر نفوذ مانیوله سی میدانه کتیرمک املنه دوشه رک معهود مختاریت پروژه سنی اورطیه آتدی . اوستریا سیاستنک بو تشبثی ، پانسلاویست حرکاتنک دها بویوک بر سرعتله فعالیتنی موجب اولدی . او وقتله قدر یالکیز بزه کیزلی قالمش اولان « بالقان اتقاقی » میدانه چیقدی . اوروپا ، مسئله نی فصل ایده بیلمک ایچون روم ایلی یه دول معظمه نك نظارتی آلتنده بر نوع مختاریت اداره اعطاسنی تکلیف ایتدی . بو تکلیف ، اختلال پرونوسيامنتونک ماهیتله نظراً غایت طبیعی ایدی . غازی مختار قاینه سی (تقریباً) بر عدم مرکزیت و « تورکلک اساس اولماق اوزره بر نوع عثمانلیق » قاینه سی ایدی . تقریباً ؛ دیوروز ، چونکه غازی مختار - کامل قاینه سی غیر متجانس ورنکسز بر قاینه ایدی .

قاینه ، دول معظمه یه ویردیکی جوابده ، اوروپا قونترولندن ماعدا خصوصاتی قبول ایتدیکنی بیلدیریوردی . مع مافیه قاینه بو خصوصده بویوک بر مهارتسزک کوستردی . اصلاحات مطلوبه نی برلین قونفره سنده کی مواد مخصوصه یه توفیقاً یاپاجغنی غزتله رله اعلان ایتدی و بوسورنله ملتی هیجانه کتیردی .

ملت، حكومتك وضعیت حقیقه سنی بیله مزدی . ملتك اردوسی
حقدده حسن نظر و امیدى چوق بیوك ایدی . بنابرین قاینه نك
اعلان ایتدیكى تصوراتى تفسیح ایتدی . قاینه ، افكار عمومیه نك
غلیانی حضورنده هیچ بر متانت كو ستره میه رك . سرود اتندن رجعت
ایتدی . لکن بو صورتده اوروپا و بالقانلیلری قوری بر وعد ایله
اویلامق امیلله مظلون اولدی .

بنابرین بالقانلیلرده اعلان حرب ایچون ایجاب ایدن وسیله بی
الده ایتدینر . آرتق دورت كوچوك حكومتك متفقاً هجومی تحقق
ایتمه سیله ائتلاف فرقه سنه التحاق ایتمش اولان روم غروبی ارکانیله
بعض ائتلاف ارکانی و از جمله شعبان افندی عقد مذاکره ایده رك
یونانستانى اسلاو حكومتلرندن ایبرمق ممکن اولوب اولمادیغنی تدقیق
ایتدیله ، روملر ، حكومه اولجه اعطا ایتمش اولدقلى تقررلر ك قبولی
حالده یونانستانى بالقان اتفاقدن تفریق ایده جكلىرینی قطعاً وعد
ایتدیله .

بونك اوزرینه شعبان افندی ، روم ارکانیله ملاقات ایتمه سی
بو مهم مسئلهیه بر حسن خاتمه ویرمه سنی داخلیه ناظرى دانش
بكدن رجا ایتدی . دانش بك ، ملاقاتی قبول ایله برابر ایشی لیت
ولعل ایله كچیشدی ریبور و « بك مهم ایشلرله مشغول اولدینی ایچون
اولاجق كه » روملرله ملاقات ایچون وقت بولا میوردی .

دانش بكك بومهم ایشه اهمیت ویرمدیكى تحقق ایتمه سی اوزرینه
شعبان افندی ، بوشو افندی بی كامل پاشا نزدینه كوتوردی . كامل
پاشا ، بوشو افندیك معروضاتی حسن تلقی ایله تقررلری تدقیق
ایده جكنی وعد ایتدی ، وفی الواقع تقررلری تدقیق ایده رك شایان

قبول اولدقلرینی بیلدیردی . تقریرلر ، قرعه معاملاتنی و سائره کبی امور داخلیه غائد و قابل اسعاف شیر ایدی . کامل پاشا ایله روم بطریق یواکیم افندینک ملاقات اتمه سی و ایشه بر نتیجه ویریله سی قرارلاشدیرلش ایدی . مع التأسف دانش بکه سویلندیکی زماندن کامل پاشا ایله قرار ویریلن زمانه قدر خیلی مدت کچمش و آرتق محاربه قطعیت آلمش وقاره طاغ حدودی تجاوز ایله مش ایدی .

بوشو ، ملاقاتی تسریع ایچون تکرار کامل پاشایه مراجعت ایتدیکی بوقت ، مشارالیه ایضاحانه لزوم کورمیه رک ملاقاتک ممکن اولمایه جغنی بیلدیرمکله بوشو :

زمله می ، یوقسه مقدرات مملکتله می آلا ی ایدیورسکیز ! «
دییه رک حدتله اورادن انفکاک ایتشدرد . شعبان افندینک تکرار کامل پاشایی کوردیکی وقت ، مشارالیه ، قاره طاغک هجومی محاربه نی ضروری بر حاله کتیردیکی جهتله بطریقله ملاقاتدن بر فائده حاصل اولمایه جغنی سویله مش در .

*
**

غازی مختار قابینه سی ، حکومتک محاربه ایده جک بر وضعیته اولمادیغنی بیایدوردی . بنابرین دول معظمه یه براین قونغرهم سنک بویابده احتوا ایتدیکی پروغرام داخلنده معامله یایله جغنی جوابی ویردی . بوجواب ، سلامت مملکته تامیله موافق ایدی .

تفرقه و سببستک عموم صنوفه سرایتی و ضابطانک اتحادجی و خلاصکار کبی ایکی قسمه آیریلما سی و آرتق ایش چیغرنندن چیقاراق بوقسملرک یکدیگرینه خصم جان نظریله باقماسی ، افراده قدر سرایت ایدن شقاق و نفاق ، هنوز تطبیقنه موفقیت الویرمین تشکیلات

جدیده دن اردویہ عارض اولان قارغشلق، اداره عسکریه ماکینه سنک
اک مهم اقسامنه، بوقسملرده تجربہ سی اولمیان امرا وضابطانک کتیر-
یلیمسی، پازہ سنلک و سائرہ کبی بر سوری اسباب و عوامل داخله
تبعجہ سی مشکوک بر محاربه یه کیریشمه منسی امر ای دیوردی .

عوامل خارجیه یه کاتجه : دول معظمه دن لهمزده بر مداخله
بکله مک معنای تامبله بلاهت ای دی . از جمله کامل پاشا شورای دولت
رئیس یاییلمش دییه انکلتره نکل همان لهمزه دونه جکنی و روسیه
دوستلغنی فدا ایده جکنی فرض و قبول ای دیشہ بلاهت کلمه سی ده آز
کلیر . دول معظمه یی ترده دوشورن جهت ، بزم غالب کلمه مزاحتمالی
ای دی . عثمانلی اردوسنک شالی بز ماضیسی اولدیغندن حال حاضرک
مذبذب و متشوش احوالی بیله بو ماضی یی اونوتدیرامبور و اوروپا عالم
عسکرسی ، غلبه نکل عثمانلیلرده قاله جغنی ظن ایلیوردی . لکن قاینه نکل
حقیقت حال حقنده کی معرفتی اجانب کبی اولامازدی . بنابرین
اصلاحات حقنده کی مقرراتی ووافق ای دی . لکن برلین قونفره سنده کی
مواد موجبنجه ما کدونیا یه بر نوع مختاریت ویریله جکنی عمومه اعلان
ایتمه سی بیوک بر غفلت اولدی . بوندن عزت نفس ملی جریحه دار
اولدی .

عامه امت ، حکومتک بر محاربه ایده جک حالده اولوب اولمادیغنی
بیله مزدی . ملتک اردوسی حقنده کی حسن نظر و اعتمادی پک بیوک
ای دی . بنابرین ما کدونیا یه اوروپا قونترولی آلتنده بر نوع مختاریت
اداره ویره جک صلح پرور بر قاینه یه ، محاربه یه کیره جک بر قاینه یی
ترجیح ایده جکدی . شو حاده غازی مختار قاینه سنه ایکی وظیفه دن
بری ترتب ای دی-وردی : یا غلبان ملی یه کوکس ویره رک سیاست

صلحچرورانہ سندنہ دوام و محاربه دن توتی ایتک ویاخوودہ مضرتہ قانع اولدینی محاربه به اصلا مباشرت ایتہرک استعفا ایتک .

حکومتک محاربه بی موفقیته اداره ممکن اولمادیغنه دأر اولان قناعی قطعياً محقق در . اعلان حربدن اون بش کون اقدام ، عندالایجاب اسمی ذکر ایدیلہ جک احبامزدن برینک زیارتہ کیتمش ایدک . دوستمزدہ داخلہ ناظری دانش بکی هنوز زیارت ایدوب عودت ایلہ مشدی .
مصاحبه حربہ دأر اولدی . دوستمز دیدی کہ :

« داخلہ ناظری دانش بک بر ساعت اول بکا دیسوردیکہ : اکر بعض دوست حکومتلر وازجمله انکلترہ ، محاربه بی یعنی بولغارہ ، صرب و یونانک بزه هجومی بر هفته قدر تأخیر ایدہ منرسہ معاذالله بولغارلری استانبول قاپولرندہ کورہ جکیز . دشمن استیلاسنہ فارشی قویا . بیلہ جک اقلی بر قوتی حدودلردہ تحشید ایچون لا اقل بر هفته به احتیاج مزوارہ .
حالبو کہ ناظرک شوافادہ سندن بر هفته نکل ، اون بش کون صوکر ا اعلان حرب ایدلمشکن حدودلردہ کی بالخاصہ بولغارلرہ قارشی کوندریلن قوت ینہ کافی دکلدی . اعلان حربدن ایکی کون اقدام ، خارجیه ناظری نورادونکیان اقدینک « اکر حاضر دکلسہک ، محاربه بی بر هفته دہا تأخیر ایدہ بیلیرم » دیدیکی روایت اولوندی . اعلان حرب ایدلدیکنہ نظراً قاینہ « اون بش کون ظرفندہ محاربه ایدہ جک بر حالہ کلدیکنہ فناعت کتیرمش اولماسی » لازم ! اون بش کون ظرفندہ بو قدر قطعی بر تحویل فکر ، شایان حیرتدر . بزه کورہ قاینہ نک مدتظی ، بعض دواثرک روایت ایدیلن تأمینانک دہ فوقندہ اولمالی ایدی .
قاینہ به بر عذر بولمق ایستہینلر ، دارالفنون نمایشی اتحاد جیلرک ترتیب ایتدیکنی و متی محاربه لهنہ غلبانہ کتیر دکارینی در میان

ایدیورلر . بوراسنی عیناً قبول ایده لم . لیکن بوندن نه چیقار ؟ اتحاد فرقه سی محاربه طرفداری اولاییلیر و محاربه بی حسن اداره ایده رک موفقیت قازانه جغنه ده قانع بولونه بیلیر . لیکن هر شخص و هر فرقه کندی اعمالندن مسؤل اوله جغندن اتحاد فرقه سنک بو اجتهادی ، مختار پاشا قاینه سی ایچون بر شرط سه لاهه طوتولاماز . قاینه یا محاربه مسؤلیتی قبول و یا خود استعفا ایده جکدی . او ، برنجی صورتی اختیار ایتدی . بنا برین محاربه نک مسؤلیتی طبیعتیله قاینه یه عائددر .

*
* *

مشروطی بر حکومتده اداره حکومت ایدن قاینه لر ، وکلای ملتک رای وقراریله موقع اقتداردن دوشرلر . اکر بو سقوط ملتک دوغریدن دوغری یه مداخله و اجباریله اولورسه ، قواعد اختلال موجبجه جریان ایتش صایایر . لیکن اردوده کی قواعد مدبره نک رای وقراریله اسقاط و تقلیب « پرونوسیا منتو » نامنی آلیر .

« پرونوسیا منتو » نه قوانین مشروطیت و قوانین سیاسیهدن ونه ده حقوق اختلالیه دن معدود دکلدر . « پرونوسیا منتو » نتیجه سنده رأس کاره کلن بر حکومتک « مشروع و قانونی بر حکومت » صفتنی الیلمه سی ایچون مطلقاً بر مجلس ملی طرفندن قبول و تصدیق ایدیله سی لازمدر . بوتون بو مسرودات ، هیچ کیمسه نک اعتراض ایده میه جکی ملل متمدنه طرفندن قبول ایدلمش شیلردر .

سعید پاشا قاینه سنی تعقیب ایدن مختار پاشا قاینه سی حقیقت حال اعتباریله خلاصکار و غربنک پرونوسیا منتوسی قوتنه انضمام ایدن ارنادلق اختلالی سائقه سیله رأس کاره کلش ایدی . حالبوکه میدانده بر مجلس

مبعوثان وار ایدی که اعضای اوندہ سکنز اعتباریله اتحادجی ایدی .
اگر اتحاد حکومتی اسقاط ایدن بر اختلال ملی اولسه ایدی ،
اتحاد اکثریتی حائز اولان مجلسی ده داغیدر ودرحال انتخابات
یاپیلیر . وملتق تمثیل ایدہ جک بر مجلس میدانہ کلیردی . لکن یوقاری ده
سویدلی کمز کبی قاینہ بی سقوطہ مجبور ایدن شی ، پروتونسیامنتو درجه سنی
کچمه مش ایدی . بنابرین مختار پاشا قاینہ سی یا مجلسی داغیتمق یا خودده
اعتماد رأی ایستہ مک اضطرار ندہ ایدی . قاینہ برنجی جہتی یاپہ نیلمک ایچون
اسباب ووسائط قانونیہ یہ مالک دکلدی . فی الواقع قوانین موجودہ دن بر مادہ یہ
استاد آدر حل مجلسی داغیتماز دی . بونی یاپہ نیلمک ایچون قاینہ ایله مجلس
اراستندہ اختلاف ظهوری لازم ری . بوسببہ منی قاینہ مجلسدن اعتماد رأی
ایستدی . دیمک کہ بر «اختلال قاینہ سی» کبی حرکت ایتمدی . مجلس دخی
خلاف مأمول اولارق قاینہ یہ بیان اعتماد ایتدی . شو حالہ مجلسک
مشروعیتی ، قانوناً اولدینی گی فملاًدہ تصدیق ایدلمش اولدی .
قاینہ ، بو حرکتیله ، ایکی جامع آراستندہ قالمش بی نماز وضعیتتی
الدی . مختار پاشا قاینہ سی سیاسی بر « غلط حقیقت » ایدی . اتحاد
قاینہ سی دکلدی . اختلال قاینہ سی ده دکلدی . ائتلاف قاینہ سی ایسہ
هیچ دکلدی ، زیرا مجلسده انحق بش اون اعضا بہ مالک اولان بر
فرقہ نک قاینہ سی اولاماز . حتی ادعا ایدہ بیایررکہ بو قاینہ ، خلاصکار
لرک پروتونسیامنتوسی نتیجہ سندنہ رأس کارہ کش اولمغله برابر بر - خلاصکار
قاینہ سی ده دکل ایدی ، چونکہ قاینہ نک شکل ترکبندن اونلرده نمون
دکل ایدیلر ، شوقدرکہ اوصیرالردہ وضعیت تماماً خلاصکار غروبک
الندہ اولدیغندن ، قاینہ بی یکی بر پروتونسیامنتو ایله اسقاط ایتمہ بیشنہ
نظراً ، قاینہ نک یکانہ استاد کاهی خلاصکار لر بولوندیغنه شہمہ ایدیلہ مز .

قائینہ نك صورت تركبہ كلیئجه : غازی مختار پاشا موجود فرقه
وغرو بلردن هیچ برینك مقبولی دككدی . كامل پاشا اشتلافك كوز
یبی حكمنده اولوب ناظم پاشا مرحومده مقبوللاری ایدی . دانش
بك ، رنكسز برذات ایدی . حسین حامی پاشا ایله محمود مختار پاشا
اتحاده میل ایله اتمام ایدییلورلردی .

تجانسدن ، معین بر پروغرامدن طاری ومعنای تامیله غریب بر
حكومت اولان بو قاینه ، زواللی مملكتك باعث اضمحلالی اولان
بر سوری منطقسز لقلر ارتكاب ایدی .

قاینه ، اتحاد اكثریتدن عبارت بر مجلسله ایش كوره مزدی .
لكن مجلسی فسخ ایتمك جسارتی ده كوسته رهمیوردی . حالبوكه
مجلسك فسخی ایچون بویوك بر تضییق كوریوردی . بنابرین هم مجلسی
حال انعقاددن چیقارارق مخالفلری ممنون ایتمك و همده اتحادچیلری
تماماً كو چندیرمه مك كبی بر امل محال ایله ومدت نظامیه سنك انقضاسی
ادعاسیله مجلسی تعطیل ایدی .

بعض مخالفلر ، كولونج بر حرکت اولمق اوزره «مختار - كامل»
قاینه-نه « بویوك قاینه » عنوانی ویریورلردی ! قاینه ایسه «بی طرف»
اولمق دعوای غریبنده ایدی . بو قاینه حقیقتاً بویوكك كوستردی
ایسه ده بو ، ارزو ایدیلن بر معناده اولمایوب تامیله منفور معناده بر
بویوكلك ایدی .

فی الحقیقه بو قاینه قدر تناقص وخطیبات اختیارنده بویوك بر قاینه
بولونامزدی . هیئات كه بویله بر بویوكلكی بالقانلیلر يك كوزل آكلادیلر .
پانسلاویستلر ، اوتوز بش سنه در ، شایان تقدیر بر غیرت ودوامه
احضار ایتدكاری « توركاری بالقان شبه جزیره-سندن اخراج »

مهمه سنک زمان اجراسی کلدیکنی تامایله آ کلادی. بالقان حکومتلی. عثمانلی حکومتیله محاربه ایچون حقیله حاضر لاشم ایدیلر. بزم طرفده ایسه تفرقه دن، پاره سز لکدن، مهارت سز لکدن و غفلتدن باشقا بر شی کورولمیوردی. موافق مزده، مخالف مزده، اداره مزده اداره تصور لر مزده، هپسی و هپسی عدم موفقیتله نتیجه لشمش ایدی. فلاکت اوستنه فلاکت اولوق اوزره بو قدر خطر ناک و مهم بر زمانده مقدرات مات؛ غیر متجانس، نفوذ نظردن و فعالیتدن محروم، مقصد سز بر هیئت اجرائیه مودوع ایدی.

*
**

بوقاروده سویلدی کمز کبی طازی مختار - کامل پاشالر قاینه سی فرق سیاسیه دن هیچ بر فرقه نی تمیل ایتمیوردی. دییه بیلیر زکه بو قاینه نك عامه مات نزدنده دخی مرغوبیت و اهمیتتی یوقدی. اتحاد حکومتك سقوطلی اوزرینه موقع اقتداره کچن بوقاینه یه، بعض متبصص غزته جیلرله بر طاقم مفرط مخالفلر «بویوک قاینه». عنوان غریبنی ویرمشلردی. لکن پک قیصه بر مدت صو کرا بویوک قاینه نك اک بویوک مخالفی ینه اسکی مخالفلر اولمشدی.

شریف پاشا، بو قاینه یه «بابا اوغول» حکومتی نامنی ویریوردی. بر حالده که کندیسنه بر «یکن» معامله سی بیله ایتمه ین و مینی مینی بر نظارت ویرمه ین بویوک قاینه یه داریلار قینه پارسه کیتدی و بو دفعه ده خامه انتقادی بیکی حکومته قارشی چویردی.

پرنس صباح الدین بککده قاینه ایله مناسبات و دادیه سی اولدیغنی مسلمدر. ائتلافه کلنجه: بر قاچ کون طرفنده بابا اوغول و داماد لر قاینه سنه تماماً یابانچی اولدیغنی آ کلادی. واقعا قاینه ده کامل پاشانک

بولونمسی ، ائتلاف ایچون بو بر قاج کونلک امیده سبب اولمش ایسه ده
کامل پاشا ، قاینه ده هر فکرنی قبول ایتدیره میوردی .

خلاصکارلرده قاینه دن ممنون دکل ایدیلر . قاینه معنای تامیله
رتسکسز اولدیغندن ، مخالفت غرو بلرندن هیچ بریسنی ممنون ایده مه مسی
پک طیبی ایدی . ارناود اختلال رؤسای ایسه کامل پاشانک رأس کاره
کتیریله سی ایچون اصرار ایدیوردی . نهایت قوای مخالفت ، غازی
مختار پاشایی موقع صدارتدن اسقاط ایچون برلشدی . کامل پاشا ، بر
کره ده ، هپ اولجه اولدینگی کبی ، اک بر باد بر زمانده امور حکومتی
آلنه آلدی مشارالیهک مقدری و طالع مششومی می در ؟ یوقسه احتراض
بی نهایی می در ؟ نه در ، بیله من ، قاج کره صدارتی احراز ایش
ایسه هپ عینی نتیجه کورولمشدر . ربع عصر لوق عثمانلی تاریخنه کوز
آنانلر اعترافه مجبوردرلر که کامل پاشانک هر صدارتی ، ملت ایچون
یکی بر فلاکتک وقوعنی اخبار ایدیوردی . مصر ، روم ایلی شرقی ،
بوسته وهرسک ، بولغارستان استقلالی ، طرابلس غرب .. هپ اونک
صدارتی زمانده وجود عثمانیتدن قوپاریلش ایدی . واقعا بو فلاکتلرک
مخضر و مسیبه کامل پاشادر دنیله مزسه ده نه مششوم بر طالعدر که بوتون
نکتلر من مشارالیه اداره سنده تحقق ایله مشدر .

بو دفعه کی صدارتی ده شیمدی به قدر کوریلان فلاکتلرک جمله سنندن
دها مدهش بر فلاکتله نتیجه نه جکدی . بو بایده ده اطرافلی ودها
اوزون محاکماتی تاریخه تودیع ایده جکیز . احتمالکه تاریخ مشارالیهی
تبرئه ، احتمالکه محکوم ایدر .

ارناود رؤسای اختلالی ، کامل پاشایی ایسته یوردی . بوتون
قوای مخلفه ده مشارالیهی موقع اقتداره کتیرمک ایچون توحید مشاعی

ایندی . لیکن ایشک اک غریبی شوراسی که کړک ارناوودلرک وکړک
فرق مخالفه نك کامل پاشایی ایسته بیشی ، اسکی یکچریلرک «ایسته روک»
نک عینی ایدی . یکچریلر نه ایسته دکلرینی و نیچون ایسته دکلرینی
بیامزلردی . مخالفلرده کامل پاشایی بیلمدکلری حالده ایسته یورلردی .
مخالفلرک کامل پاشاده کوردکلری وایسته دکلری کندی امللری ،
کندی امیدلری ، کندی خیاللری ایدی . لیکن خیال باشقا ، حقیقت
باشقا شیلر اولدقنرندن کامل پاشانک رأس کاره کچمه سی خیالک سقوطنی
وحقیقتک ظهورینی موجب اولدی . بنابرین کامل پاشانک اک بویوک
دشمنی ، کندیسنک رأس کاره کله تنی اقصای امل ایدی بن مخالفلر اولدی .

برنجی قسمک صوکی

ایک نئی قسم

صادق بک موقع مشکلی — ائتلافك مقدمه استحلالاتی — صادق بک بیاننامہ سی و مقدمه انحلال — کامل پاشاہ صادق بک تکلیفاتی — کامل پاشاہ قاینہ سی — تبریکات و بیکی تکلیف — مذاکرات و فرقہ نك انحلالی — بی قومیتہ و بی انحصار جیلر — رشید بک هجوم و اسبابی — کامل پاشاہی صدارت دن اسقاط قراری — صدارت نامزدی و مقالہ — جمعہ ایرتسی نہ اولاجقدی ؟

بزم فکر مزہ کورہ ائتلاف فرقہ سی قدر اضداد دن متشکل بر فرقہ بی ادارہ ممکن دکلدی . فرقہ نك مختلف جریانلر نی ساخته بر تجانسله ممتزج کوسترشی ، فرقہ رقیبہ بی اسقاط غیرتی کی بوتون اعضا و افراد آراسندہ مشترک اولان امل ایدی . بو املک ادنا درجده حصولی ، هر جربانک کندی مجرای خاصنه آقاسنی موجب اولاجق و فرقہ بالضروری پارچہ لہ جک ایدی .

فرقہ اعضای نافذہ سندن بر طاقنک فکر مینہ کورہ فرقہ نك رئیس نانیسی و حقیقتندہ رئیس و مؤسسسی صادق بک ؟ بر فرقہ رئیس کی دکل ، بر جمعیت خقیہ رئیس مستبدی کی حرکت ایتمک ایستوردی . صادق بک ، بر چوق دفعه لر : فرقہ دیمک ، بن دیمک در ایسترسہم فرقہ بی لغو ایدہ رم کی سوز لر صرف ایتمش و بویله جه فرقہ نك اعضای ہمہ و ہیئت ادارہ سی ہیچہ ایندی رہرک چوق کیسہ نك عزت نفسنی قیر مش ایدی

صادق بك، جسور و سریع بر قومیتہ جی اولمادیغنی حزب مسئلہ۔
سندہ اثبات ایتمشدی۔ ماہر بر سیاسی اولمادیغنی دہ فرقہ ریاستندہ اثبات
ایتدی دہادوغریسی سولینمک لازم کلیرسہ صادق بك، مختلف جریانلر
ولایحیی طلبلر ورجار آراسندہ بونالمش قالمش ایدی .

صادق بكك قورقیدینی دیگر بر جهت دہا واردی۔ او، متعصب
وتوقفرست بر آدم اولمامغله برابر ابتدادن بری دینی برسیاست تعقیب
ایتمش و ذاتاً شخصی طرفدارلری دہ ہپ بو طرز دہ دوشونن آدملردن
عبارت بولومش ایدی .

بویوک بر غرابت اولارق صادق بك، بلکہدہ اکثریت اعضاسی
دینلہ سیاستک قاریشدیر یلمامسی واسلامیتک اساس سیاست یاپیلہماسی
طرفداری اولان بر فرقہ میدانہ کتیردی . اکر مجلس ادارہدہ بو
حریتپرورلری تفوق عددی ونفوذی بہ مالک اولسہلردی، فرقہنک، شکل
اسلامیسنی غیب ایتمسی محقق ایدی .

مخالفت ایچون بر مقدمہ موفقیت دیمک اولان فرقہ حاکمہنک
سقوطندن سوکرا ، اولکی شرائط دائرہسندہ قالمق اوزرہ ائتلاف
فرقہسنی آرتق یشاتمق قابل دکلدی . صادق بكك موقعی ایسہ آرتق
تحملمفرسا بر درجہیہ کلمشدی۔ حکومت سابقہنک مغدوری اولدیغندن
ویاخود فرقہ ایچون فداکارلر ایتدیکنندن بحث ایلہ بر ماہوریتہ
قایر یلماسنی استدعا واسـترحام ایدن متسویین ائتلاف بر اردو تشکیل
ایدہ بیلیردی .

هیچ بر ایشی بجرمک ایچون قیمتی اولمادیغندن دولایی اتحادہ قبول
ایدیلہ یئلر ، هنوز بر فرقہیہ انتساب ایتمکہ وقتی اولمامشلر ، والحاصل
لایحیی ایشسنز آدملر ، درلو درلو سائلر اتندہ فقط براوجی دائماً

کچینک امیدى اولارق ائتلاف فرقه نه کیرمشلردى . بونلر ایچون قلوبلردن « چوپانمک » صورتیله تأمین معیشت ممکن دکلدی . عثمانلی مملکتتده کی صنوف اجتماعیه ایچنده ، بر فکر و مقصد اوغورنده اوچ بش غروش فدا ایده بیله جک صنفلر ، انجق تجار و مأمور صنفلری در .

ائتلاف فرقه نه تجار و مأمور پک آزدی . فرقه نانه ویریله جک حصه تعاون اختیاره بر اقلید یغندن بعض متقاعد ضابطاندن و عدلری پک آز مأموریندن ، بعض وجوه واریاب صفوتدن ماعدا کیمسه بش پاره ویرموردی . طشره قلوبلردن چوغنک بدل ایجاری بیله ویریله میوردی . مرکز عمومی ده عین ضرورت ایچنده ایدی . اولجه مرکز حیلی پاره تبرع ایدلمشدی . لیکن بر فرقه ایچون وهله انتخاباتی اداره ایچون بو مقدارده باغلرک هیچ راهمیتی اولمادیغندن پاره پک چابوق بیتمشدی . صادق بکدن ایشیدلرکینه کوره مرکز عمومی نك اعطای ایجارنده صیقیندی چکایدیکی کبی مرکز مذکورى تفریش ایچون آلیان اشیانک بدلی ده صادق پک کیسه سندن ویرمش ایدی .

ایشته کور و ایورکه بوتون انتظارلر و امیدلر ، فرقه نك موقع اقتداره کچمه سنه وابسته قالمش ایدی . ظالمی امید و انتظارلر ایچنده یووارلانلر ، یالکز اوچ بش یوزغرو و شلق معاش بکله ین اشخاصدن عبرت اولمه یوب نابلک ، مقتیلک ، متصرفلق ، والیک و ناظرلق بکله ینلرک عددی ده قورقولا جق مقدارده ایدی .

بوتون بو مستعدعی اردوسی ، صادق بکه مراجعت و تضییق ایلوردی . هله کامل پاننا موقع صدارتی احراز ایتدکن صوکر ائتلاف اکثریت عظامسنگ ظنه کوره فرقه ، موقع اقتداره کچمش دیمک اولاجق ایدی .

زده تربیه سیاسیه مقفود ، منافع واغراض حکمفرما اولدیغندن
ائتلاف عوامنک ظننه کورده فرقه موقع اقتداره کچرکچمز ، ائتلافه
منسوب اولمیان مأمورینی قولقلرندن طوتوب آناجقدی . طبیعیدرکه
بیکلرله ، بیکلره بالغ اولاجق منحلانده ائتلافچیلر کچه جکدی .

مستدعیلر ایچنده « انتخابانده باشی یاریلدیغندن ، پاره صرف
ایتدیکنندن ، چولوغنی چولوغنی آج قالدیتندن بحث ایله استدعاسنی
مطالبه مصرانه شکلنه چویرهن » معجزلر یک چوق ایدی بوتون بو
احوال ، صادق بکک مفکره سی اوزرنده بویوک بر تضیق اجرا
ایلدیکندن ومنسویینی اسکات ایتمک و فرقه یی دوام ایتدیرمک ایچون
« علی لعاده » هیچ بر چاره بولان اولمادیغندن آراتق فرقه نك مقدری
تمامیله « فوق العاده » چاره لر طرفدار ی اولانلر ائینه کچمکه باشلادی .
بو چاره لره فوق العاده دیشیمزک سببی « هر کسک عقلمه کله میه جک شیلر »
اولدیغندن دکل ، هر کسک در میانه کیریشمیله جکی شیلر اولدیغنی ایچون در .
فرقه ، استحاله به باشلامشدی ، وطیبی در که بونی یا انقسام و یا خودده
انحلال تعقیب ایده جکدی .

*

**

غازی مختار قاینه سی زماننده و محاربه نك اعلائی متعاقب ، صادق بک ،
ائتلاف و حریت فرقه سی نامنه بر بیاننامه نشر ایتمشدی .
بو بیاننامه نك مفادی : محاربه زماننده فرقه مجادلاتی موافق اولامایه .
جغندن و هر کسک آل بر لکیله مدافعه وطنه چالیشما سی لازمکله جکندن ائتلاف
فرقه سنک فعالیت - سیاسی تعطیل و قلوبلرینک سدا یدلدیکنندن ، عبارتدی .
صادق بک ، بویله بر بیاننامه یی ، فرقه هیئت اداره سنک رای ،
و قرار یله نشر ایتمه شدی .

صادق بك ، بويله بر بياننامه نك نشرى حقدنه بالكنز كامل پاشانك
رأينه مراجعت ايتمش ومشاراليهده بك مناسب اولديغى بيلديرمش در .
لطفى فكري بك ، غزته سنده ، بياننامه نك هيئت اداره قراريله
يازلاما ديغى اعلانله برابر مفاديني [صانيرزكه جناس واتهاماتله] تقدير
ايتمشدى . مخاف غزته لردن بريسى ايسه بوبياننامه ايله ائتلاف فرقه
سنگ لغو ايداش اولديغى يازمشدى .

بويياننامه ، ايكي بوزلى بر قليجه بكنز بيوردي . اتحاد فرقه سنگ
فعاليتنه سد چككمك ايچون حكومتك ائنده بر سلاح اولا بيليردي .
فاصل كه اولدى و حكومت اتحاد تلو بيري قاپامق ايچون وسيله بولدى .
لكن عيني زمانده ائتلاف فرقه نى دخى هيجه ايندير بيوردي . فى الواقع
بو بياننامه دن سو كرا ذاتاً فرقه نك عدم تجانس سبيله ايش كورمك دن
قطع اميد ايتمش وفرقه دن آريلق ايچون وسيله جو قالمش اعضاومؤسسسين
مر كزه عدم دوامه باشلادى .

لكن هيئت اداره اعضا سندن بر قسمى ، هان هر كون مر كز
عمومى ده اجتماع ايتمكده وهان هر كون مذاكرات ومباحثات حزيان
ايله مكدده ايدى . هيئت اداره اعضا سندن بر قسمك بياننامه يي جديته
تلقى اي دوب فرقه يي معطن كورمه لرى ومر كز عمومى به عدم دوام لرى
برمقدمه انحلال اولديغى كى بعض اعضا نك ده هر كون مر كز عمومى ده
عقد مذاكره ايتلمرى برمقدمه استحاله اولدى .

ائتلاف فرقه سنى ميدانه كاترين عوامل مر كبه دن « احرار » ،
« معتدل حر پيروان » فرقه لرينه منسوب ذوات ، آرتقى فرقه دن
انفكاك ايتمش صايليردى . « اهالى » فرقه سى منسوبى ايسه بالعكس
ائتلاف يرينه قائم اولمش ديمكدى .

اهالی فرقه‌سی رئیس کوملجنه‌لی اسماعیل بکک تمقیب ایتدیکی
 بر مقصد وارایدی که نهایت اوکا واصل اولمش صایلابیلیردی .
 فرقه‌ده اسماعیل بکی ورفقاسنی ایکنجی مرتبه‌ده براقه‌جق اسم ، شهرت
 ویاخودرویت صاحبی اولان ذواتک فرقه‌دن تبعیدی ایجاب ایدیوردی .
 زیرا بو ذوات فرقه‌ده قالدقجه اسماعیل بک ، هیچ بر وقت تحکم ایدمه .
 میه‌جک و منوی ضمیری اولان مقاصد حقییه‌نی ساحه فعله چیقارامایه .
 جقدی . رضا نور بک و اسماعیل حقی پاشا ، البسه عسکر به لرینی
 کیدکری ایچون فرقه‌دن انفکاک ایتشلردی . یکی بر آنکل اولماسی
 ایچون پرنس صباح‌الدین و شریف پاشا ، فرقه‌یه قبول ایدیلمه‌مشلردی .
 ماهر سعد و لطفی فیکری بککر بیاننامه دولایسیله فرقه‌دن آیریش
 صایلبیلیردی . فرقه رئیس مشیر فؤاد پاشا ایله ملازم شعبان افندی‌نی
 دخی فرقه‌دن تبعید امکانی بولوندیغی وقت ، آرتق فرقه ، فرقه‌لقدن
 چیقراق یکی ر قومته میدانه کله‌جکدی .

فؤاد پشانک چتالجه اردوگاهنه کیمه‌سنی ، فرقه‌دن اسمنک طی
 ایدیله‌سی ایچون کافی کورن اسماعیل بک ، بونی تکلیف ایتمش ایسه‌ده
 شعبان افندی : مشیر فؤاد پاشا اعیاندن بولونمق مناسبته ذات‌آسیاسته
 مکلف و عسکر لیک بوکا غیر مانع اولدیغنی سویلیه‌رک مانع اولمش در .
 لکن بزازاشغی‌ده کوریه - کی ازره کرک فؤاد پاشا و کرک شعبان افندی ،
 آرتق تعهداتی اونومش و فرقه ماهیتنی غیب ایتمش اولان ائتلافدن
 کندیلری چکیامکله آرتق ائتلاف فرقه‌سندن بر اثر قلامش در .

* *

صادق بک ، کامل پاشا هنوز صدارته کجمرذن اول و فقط صدارته
 کچه‌جکی تحققی ایتمه‌سی اوزره‌رینه ، مشارالیهی کوره‌رک « صدارتی

احراز ایتدیکي تقدیرده داخله نظارتنه کیمی انتخاب ایدمه جگنی
صورمهش ورشید بکک انتخاب اولوناجنی جوانی آلمش در .

صادق بک پاشادن بو جوانی الماسی اوزرینه کوملجنه لی اسماعیل
بکک عدلیه نظارتنه وبصری بکک معارف ویاخود تلغراف وپوسته
نظارتلرندن برینه انتخاب اولونماسنی پاشایه رجا وتکلیف ایتمش در .

وقوعی قطعی اولان بویله بر تکلیفک صادق بک طرفندن اجرا
ایدلمش اولماسی شایان حیرت وچونکه اونک اوتهدن بری انظارعامه یه
قوبدیغی بره نسپیلری نسیان دیمک در .

صادق بکک بویله بر تکلیفده بولونماسندن نه درجه اضطرارلره
دوشدیکی واطرافنی آلان ذواتک زبون تلقیناتی اولدیغی کلاشلماقده در .
صادق بکک هنوز قولاقلرده ظنین انداز اولان بیاناتی بو درجه
اونونماسنه باشقا نه معنا ویريله بیلیر ؟

عجیبا کامل پاشا ، صادق بکه نه جواب ویردی ؟ بوزاسی دائرة
اطلاعمزده واصل اولمامش ایسه ده کامل پاشا حقیقده کی ارتباط واعتمادک
بوندن صوکراده دوام ایتمش اولماسنه نظراً بو جوابک باب عالی
رجانه مخصوص ایکی معالی وهیچ برتعهد ایفا ایتمین نوعدن اولدیغنه
یعنی سائل آلداتیللمش بولوندیغنه شبهه ایدیله منز .

تکلیفک کامل پاشایه اولان تأثیراتنه کلینجه : اوزون عمرنی سیر
مراتب وتسییر مراتبله کچیرمش ، تشریفات ومراتب مسئله سی
سجیه سی حکمنه کیرمش ، حتی بر حکمدار مستبدک بیله هر آرزوسنی
قبول ایتمه جک قدر استقلال واستبداد شخصی کوسترمش اولان بر
اختیاروزیره ، بویله بر تکلیفک نه درجه سوء تأثیر ایتدیکی قولایجه آ کلاشلیر
لکن باب عالی رجال قدیمه سنک اک پارلاق مزیتی پک معالی

کورونديکي حالده هيچ بر معنا افاده ايمهين جملهلر بولمق، هر وقت ديگر بر معنايه ده کلن تعهدات درميان ايتمک کبي حيل سياسي اولديغندن کامل پاشا، بويله بر تکليفدن حصوله کلن اغبراريني کيزله مکه موفق اولمش و آلداتمق استعدادی شاشيلاجق قدر بويوک اولان صادق بک ايسه تکليفنک حسن تلقی ايدلديکني ظن ايله مش در .

بوراده نظر دقتی جلب ايدن اک مهم خصوصات، بويله بر تکليفه صادق بکک و يا خود ائتلاف فرقه سنک بوتون مدعياتی اونومش اولماسی و فرقه حاکميه عطف ايتدکاري شکل اداري و اصول حکومتي کنديلرينکده تطيقيه قالدیشمش بولونماسی در . بويله بر تکليف و باخصوص بونک حيز فعله کلمه سی، ائتلاف فرقه سی ايچون بر افلاس سايبلاييلرلردی .

في الواقع فرقه اتحاديه ايديلن آمریضانک اک بويوکي، نظارتلره کندي کنيچ منسوبلريني کچيرمه سی، اقتدار و رویت، تجربه و معرفت کبي سجايای مقتضيه اهميت ویرمه مه سی ایدی .

عجبا کنديسنه معارف نظارتی چوق کوريلن بابان زاده به بصري بک «علماء، عرفاناً، تجربه» فائق می ایدی؟ علم و عرفانی هانکی اثرلريله اثبات ايتمش، تجربه و معرفتی هانکی مأموریتلرده اکتساب ايله مش ایدی؟ فرقه اتحاديه ايديلن اعتراضدن بریده صدراعظم لره نظارت نامزدلريني فرقه جه تعيين ايدهرک قبول ايتديرمک و مسئله اتخانی صدراعظم لره رأينه بر اقامق ایدی . بو تکليفه ائتلاف فرقه سی ده عینی صورته حرکت ايتمش در .

کمال تأثرله تلقی به شایاندرکه فرقو اشخاص سياسي مزک، حکومته بر بويوک تجارت مغازه سی قدر بيله اهميت عطف ایده ميورلر . براز

لاقردی سویایه بیان ، برازیازی یازا بیلن هر فرد ، هرشی اولاییله جکئی
ظن ایلور و غمیری شوکه بویله برظئی بفرقهده تصدیق ایلور ! ذاتاً
مملکتده مشروطیتک یکیلکی ، استعداد واققدار جالک هنوز مجھولیتی ،
حقیقی برتریه سیاسیه آملشک ندرتی و باخصوص علوم عالیہ صاحب لرنک
قتلی ، اک حربص واک جسور کنج لرنک مدعیات علمیه و سیاسیه ایله
اورطهیه آتیلملرینه یول بر اقیوردی . قحظ ر جالی ده اونو تاملیم . مدعیلری
اسکات ایچون اونلره قارشئی نمونه اوله رق کوسته ریله جک نجر به دیده
رجال دن ده محروم دینیله جک حالدہ ابدک . دور حمیدی نک اوچ ربئی ایله
دور مشروطیتی یالکیز سعید - کامل پاشا نام لرنک ولدور مش و لماسی ،
زده کی قحظ ر جالک درجه سنی کوستر مکه کافی در .

بو قدر الیم شرائط تحت بندہ یا اسکیلری تخطر ایدوب مجرب
الاحوال یکیلر یتیشنجهیه قدر مهم امورہ هیچ بر کنج کچیر مہمک
ویا خودده یا تحصیل وی اتمین ایدن استعدادی نظرہ آلینارک کنج لرنہ
مراجعہ ضروری ایدی . لکن مخالف مبعوث لرن دن بریسی : « ملتک
سینہ سی ، تجربه تخمہ سی دکلدنر و اولمامالی در . » دیمش و بو تاریخی
جملہ ، مخالف لرنک دستور اعتراض و تنقیدی اولمش ایدی . حزب جدید
و حزب عتیق حادثہ سیندہ « مبعوث لرنک ناظر اولہ ماماسی » حقندہ کی
نظاریہ ، هپ کنج لرنک حرص و طمعنہ خاتمہ چکمک و نہ یاپا حمی
مجھول نجر به سز کنج لرنہ مقدرات ملتی تسلیم ایتمہمک ایچون ایدی .
شیمدی ایسه ائتلاف فرقه سی کندی نہ مال ایتدیکی بو پرہ نہ یپی
اونودارک هیچ بر مهم وظیفہ ده خدماتی سبق ایتمہمش و نظارت
کبی حیات ماتلہ اوینانان بر مقامی اداره ایدوب ایدہ میہ جکی مجھول
ومع مافیہ « امثل و قواعد اجتماعیه اعتباریہ » اداره ایدہ میہ جکی اغلب

احتمال بر ایکی کنجک نظارتلره تعیننی طلب ایلیوردی .

دیگ که پروغراملر ، پره-نیپلر ، بیانات ، هپسی وهپسی افکار
عمومیه بی اکاندیرمک ایچون ترتیب ایلمش شیپلر اولوب فرقه لرده
حکم فرما اولان فکر اساسی « احتراص ، طمع و تحکم » کلمه لرده
مندج معنا ایتمش !

ائتلاف فرقه سنک کندی اساسلرینی بو درجه اونوتماسی شایان
حیرت ایسه ده . آشغی ده کوسته ریله جکی اوزره خلاصکار حرکاتی
متعاقب ، ائتلاف فرقه سی استحاله ایده ایده بره یکی جمعیت وقومیته
شکلنه کیرمش وشو حالده جمعیتلرک روحی اولان قوانینه اتباع
اضطرارنده قالمش ایدی .

أوت ، لیکن آرتق فرقه ده اورته دن غائب اولمشدی .

*
**

کامل پائنا قاینه سی تشکل ایتمدی ، لیکن لیسته ده اسماعیل وبصری
بکلرک اسملری موجود دکلدی . بو سقوط خیال ، پک آجی اولمش
ایسه ده کوملجنه لی ورفقاسنک هنوز امیدینی محو ایده مه مش ایدی .

علی الصباح صادق بکله کوملجنه لی ودها بر قاچ کیشی ، کامل
پاشایی تبریک ایچون قوناغنه کیمه شلردی . اجرای تبریکاتی متعاقب
صادق بک پائنا ایله یالکز قالارق اسماعیل بکک استانبول والیلکنه
وبصری بکک ده باش ماینجیا که تعین اولونمالرینی رجا ایتمش ایسه ده
بالواسطه آلدینی جوابده باش ماینجی بک تبدیلنه محل اولمادیقی
بیلدیرلمش در .

لیکن بو جوابده قطع امیده سبب اولامایه رق عزل ایدیلمش ایکنجی
ماینجی تک یرینه بصری بکک تعین ایدیلمه سی صادق بک تکرار کامل

پاشایه رجاله مش و بورجانك اسعافنه دلالت ائمه سنی رشید بکدن طلب ائتمش
ایسه ده کامل پاشا، ایکنجه ماینجیلکه رشاد افندی ذاده رشید بکی تعیین ایده برك
ائتلاف فرقه سی بقایاسنك هیچ بر طلبنی اسعاف ائمه جکی اشرا ابایله مش در .
عجبا بو اشرا باتی ، فرقه بقایاسی حقیقه تقدیر ایده بیلدی می ؟
بوراسنی بک ده ظن ایده میز .

واقعا او کونه قدر «پیر سیاست» «وزیر محترم» کبی عنوانلرله تجیل ایدیلن
کامل پاشا، مخالفتک قازاقو نجولوسی حکمنه کیر مش ایسه ده فرقه بقایاسی، ینه
امیدنی کسمه مشدر . حواجه عاصم افندی ، سیواس مبعوث سابق شکر ی
افندی وسارهدن متشکل بر هیئت مرخصه داخله ناظری رشید بک نزدیکه
کیده برك تدویر امورده مرکز عمومی ایله استشاره ائمه سنی و چونکه کندیس،
ائتلاف فرقه سنك داخله ناظری اولدیغنی سویله مه لر یله رشید بک :

« بن دولت عثمانیه نك داخله ناظری یم ، فرقه کزی طانیورم . »
جوابی ویر مشدر . بوندن سوکراده بعض ذواتک رشید بک نزدنه
تصدیعاتی دوام ائتمش حتی ایشیدلدیکنه کوره باش ماینجیلکدن
متصرفلغه قدر اینلمش ایسه ده آرتق کامل پاشا قاینه سنندن بر شی
قویارمق ممکن اولمادیغنی تحقق ایله مشدر .

« رشید بکله مخالفت آراسنده کی مناسبات حقننده بر فکر پیدا ایدمک
اوزره کوملجنه ملی اسماعیل بکک ناظره کوندردیکی شو مکتوبه برکوز
آتمق کافی در . مکتوبدن آ کلاشیلاجنی اوزره کامل پاشا قاینه سی ،
مخالفته بک فا بر نظرله باقدیغنی و ارکانی تعقیب ایتدیردیکی کبی بو
ارکانده بالخاصه داخله ناظرنی کشنیع بر صورتله تحقیر ایدیوردی .
اشبو مکتوبک فوطوغرافسی کتابمزک نهایتده مرسومدر .

کامل پاشا قاینه‌سی ، ائتلاف بقایسته اهمیت ویرمدیکی کبی ارکان
مخالقتدن پرنس صباح‌الدین بکله شریف پاشایه دخی بر وظیفه ومامو-
ریت تکلیف ایتمه‌ش در .

بنابراین بوتون قوای مخالفت ، بو کره کامل پاشا قاینه‌سنه قارشی
بر وضعیت آلمش بولونیوردی . ائتلاف بقایا-سنگ حدت وانفعالی
حد غایبه‌نی بولدیفی شو صیرالرده صادق بک ، مشیر فؤاد پاشا وشعبان
افندی‌نی تلغراف‌یادعوت‌ایده‌رک‌اونلرله کوملجنه‌لی اسماعیل بصری بکله ،
حواجه بصری افندی ودها برقاچ کیشیدن عبارت بر مجلس تشکل ایتمدر .
صادق بک ، احوال جاریه حفته مذا کره اجراسنی تکلیف
ایتدیکی وقت ، شعبان افندی :

« هیئت اداره اعضاسنگ اکثریسی موجود اولمادیغی کبی صادق
بکک بیاننامه‌سی موجبجه فرقه حالت تعطیلده بولوندیغندن مذا کره
ممکن اولمادیغی ، درمیان ایله‌مش در .

بونک اوزرینه مصاحبه حسب‌حال نامی آلتنده مذا کره‌یه باشلانمش
ایسه‌ده اسماعیل بک ، هیئت اداره‌اعضای ناموجوده‌سندن بر ذات حفته
شوم ایله قاریشیق آهمانده بولوندیغندن فؤاد پاشا ایله شعبان افندی ،
غائب بر ارقداش حفته بوبله خلاف ادب تجارزاته اصلا مساعده
ایتمه‌چکله‌رنی بیان ایتلریله مجرای کلام ، قاینه‌یه چویریلش در .

کوملجنه‌لی ورفناسی ، قاینه‌یه شو ایکی ماده‌نگ تبلیغ ایدیله‌سنی
وقاینه موافقت ایتدیکی حله اسقاط اولونماسنی تکلیف ایله‌مش در .
برنجی صورت : کامل پاشا قاینه‌سنگ ائتلاف مرکز عمومیسبله
بعدا‌لاستشاره ایش کورمسی ،

ایکنجی صورت : فرقه ارکانسندن برقاچ کیشی نك هیئت وکلایه ادخالی ،

بویکی تکلیفی فؤادپاشا ایله شعبان افندی کمال استغراب ایله تعلق ایتمشدور .
شعبان افندی :

« فرقه نك قاینه یه بوکبی تکلیفلر در میانه صلاحیتی اولمادیغنی ومع مافیه
بو قبیل تکلیفلرله فرقه ، علت موجودیتی وانظار ملتیه قویدینی تعهداتی
اونوشمش وانکار ایله مش اولاجغنی در میانله صادق بکه متعدد بیاناتنده کی
تمهدات ومدعیانی اخطار ایتمش و مشیر فؤادپاشاده بویانانی تأیید ایله مشدر .
شعبان افندی ، بر آراق ، قاینه یی هانکی وسائطله اسقاط ایده جکنی
صوردینی وقت ، کوملجنه لی اسماعیل بک :

« قاینه نك موقی اوقدر چور وكدركه آتاجم بر یومر وقله محقق
ده وریلر . » جواب غریبنی ویرمش در .
نه قدر موجب عبرت بر حالت !

مخالفتك بوتون مساعیسی اولارنكسز ومقصدسز بر قاینه یی وصو کرده
اسماعیل بکک بر اوفور وکی ایله دیگر بر قاینه رأس کاره کتیر مکدن عبارت قالمش !
حالبو که دوشونملی که بو بر یومر وقله دور یله جک قاینه ، الكمهلك
بر صیراده دورت دشمنله محاربه یی واضمحلالی متعاقب مصالحه یی والحاصل
مقدرات ملتی اداره یه مدعو ایدی !

زواللی مملکتك نه آلم ونه سوزشلی تجلیسی وار ایش !
کوملجنه لی اسماعیل بک و رفقاسی فکر و تکلیفلر نده اصرار
ایتدکلر ندن رئیس فؤاد پاشا :

« بن بویه احترامه آلت اولامام ، ریاستدن استعفا ایتدمه دیمش وشعبان
افندی ده استعفا ایده رك هر ایکیسی ده برده امر کز عمومی یه آیق آتما مشدر .
بو تاریخن اعتباراً اسلاف فرقه سنه انحلاق ایتمش نظریله باقمق
ضروری در . لیکن انحلال ایدن فرقه برینه یکی بر « قومیته » و یکی

بر « شرکت انحصاریه » قائم اولدیغنه حکم ایله مکده ضروری در .
یوقومیته ، اسکی اهالی فرقه سنک ارکان مشکله سی اولان « کوملجنه لی
اسماعیل و بصری بکارله خواجه صبری اقدی » نک ریاست حقیقه سی
آئنده ایدی . اسکی ارقداشلرینک همان کافه سنی غیب ایتمش اولان صادق
بک ، آرتق بوندن سوکرا یکی قومیته نک تلقینات و تربیاتی خارجه چیقاما-
یه جق بروصیت احراز ایتشدی . فرقه نام مستعاری آئنده ادامه موجو-
دیت ایدن بوایکی قومیته ده کی اشخاص تالیه بی تعدادی بی لزوم کوریدورزه .
یالکنز شایان تعجب و عبرت اولان جهتی شوراسی که : بو اشخاص تالیه بی
مختلفه سوق ایدن اسبابدن بمضیلری ، اتحادک کنیج ارکاننک ناظر اولماسی ،
حکومتی استشاریه مجبور ایتسی ، قومیته اصولارینه مراجعته قانونی
اهمال ایله مه سی کبی شیلر ایکن شیمدی اونلر ، کامل پاشا قاینه سنک
کند بلریله استشاره ایتمه سنی ، اک کنیج اعضا لرندن بر قاچینک ناظر
اولماسی و حتی کندی فرقه لرینک نظامنامه سنی بیله اهمال ایتمکی غایت
طبیعی و موافق بولبورلردی .

بوندن بزده کی اعتراض و احتراضات سیاسیه نک ناصل بر درجه بی
بولدیغنی و بزده انحق خشونت و استبدادک اساس رویت اولدیغنی اکلاشیلیر .

* * *

آرتق یوقا بیده بیلدیردیکمز کی انحلال ایدن ائتلاف فرقه سی برینه
یکی قومیته قائم اولمش ایسه ده ائتلاف نامه اچیلان قلوبلرک وهله
طشره افرادینک بوندن خبری یوقدی .

یکی قومیته ، بوتون زمانی کامل پاشا قاینه سی علمنده پروپاغاندا
یا مقوله واسکی ارقداشلرینی ترزیل و تشهیره اوغراشمق له وقت کچیریبوردی .
هجو ملرک اک شدید رشید بکله صالح پاشایه چوریلشدی .

کوملجته لی ورفقاسی، رشید بک داخلیه ناظر اغتی، کندی سایه لرنده حاصل اولمش کبی تلقی ایتمکده ایدیلر. فرقه نك پروغرامی یازلمه-سنده رشید بک همت و معاونتی سبق ایتدیکنندن یکی قومیته، رشید بکی فرقه افراندندن بری عد ایاور و فرقه امرینه اطاعت ایتمه ییشنی اهانت و خیانت دییه تلقی ایدیوردی.

صالح پاشا ایله رشید بک آراسنده اوته دنبری مودت کامله موجود اولدیغندن بعض مطالبک ترویج ایتدیرلمه سی ایچون صالح پاشایه رجا اولمش ایدی. بو مطالبک نهدن عبارت اولدیغی تصریح لوزوم کور میورز. شو قدر دییه بیلیرکده بو مطالبده فرقه ارکانک اساس دعوا و تههدلری اونوتمش اولدقلرینی کوستر شیلر ایدی. رشید بک بو مطالبی ترویج جهته کتیموردی. رشید بک نزدنده اعمال نفوذ اولونماسی ایچون صالح پاشایه رجا ایدلدیکی وقت، مشارالیهک: «فرقه ده ظهور ایدن براقا متغلب دفع ایدلمکجه وساطت ایده میه چکی، جوابی ویردیکی روایت اولوندی. هر جهته شامل اولان بو مختلف تجربهلردن سوکرا یکی قومیته کامل پاشا قاینه سنی اسقاط قرارینی ویرمشردر.

بویله بر قراره، طبیعیدرکه بر فرقه قراری نظریله باقی-لاماز. بر فرقه، بر قاینه بی انجق وسائط قانونیه ایله اسقاط ایده بیایر. اورطه ده آرتق بر «استلاف فرقه سی» موجود اولمادی کبی و لو سلم موجودیتی فرض اولونسه، قاینه بی اسقاط ایچون وسائط قانونیه به مالک دکدی. شو حلدیه یکی قومیته، قاینه بی اسقاط ایچون هانکی وسائطه مراجعت ایده چکدی؟

زیرده ویره چکمز ایضا حادتن مستبان اولاجی اوزره یکی قومیته، سوک دعوا سنی ده انکار ایده رک اعتشاش اختلال ودها ووغربسی

ضربه حکومت و پرو نونسیامنتو اصولرینه مراجعت ایتمش در .
کامل پاشا قاینه سی ده ظن اولونیدی قدر متجانس بر قاینه دکلدی . ناظم پاشا
ایله بر طرفدن کامل پاشانک و دیگر طرفدن رشید بک آرا لری آچامش ایدی .
قرق کلیسا و نوله بورغاز مغلوبیتلردن صو کرا قاینه نک نظر
ماتده کی موقعی بک زیاده کوچولمشدی . واقعا لایحطی اذ-ان اولمایه .
جنی کی نا مغلوب اردوده اولامازسهده بزم مغلوبیتلرمزده بک فوق-
العادة ک واردی . مغلوبیتلرک اک بویوک سببی لوازم و سوقیات کی اداره
خصه صانتک بر باد لغندن عبارت اولدینی ارتق پای و کدانک معلومی اولمشدی .
حتی لجه مقاومتیله حصوله کلن حسن تبدلدن قاینه استفاده ائده مدی .
کامل پاشا ، اندراسک عظمتی التمه ازیلش قالمش اولدیغندن عثمانلی
سیاستی اوروپا لیلرک دست مروته تسلیم عنان ایتمکدن عبارت قالدی .
ادر نه نک ذخیره سی دوشونولمیه رک یاییلان متار که نک ده سوء تأثیراتی
بک بویوک اولدی . قاینه نک بالمله حرکاتندن یأس کور و لیوردی . کامل
پاشا ، بر قاچ کره ناظم پاشایی هیئت وکلادن اخراجی تصور ایتمش
ایدی . حتی بونک ایچون رشید بک طرفدن ملهم اولدینی مأمول
اولدندن باشقا اوغلی سعید پاشا طرفدن بک زیاده تضییق ایدلدیکی محقق در .
ناظم پاشا ، کندی حقهنده کی تصور اتدز طبیعی خبردار ایدی . وینه بک
طبیعی در که بوتصور لره نظر لاقیدی ایله باقمازدی . محاربه نک اعلان و اداره-
سند کی مسئولیتک کیملر و نه کی اسبابه تحمیل اولونا حنی بیلینه مزسهده
افکار عمومیه نک بو کی احوالده نه قدر شدید داورانه جنی معلوم ایدی .
ائتلاف فرقه سی ، بو حالاتی نظر دفته الارق کامل پاشا قاینه سنی
اسقاط ایچون ناظم پاشایی مقام صدارته کتیمکی قوردی . بوراسی
محقق در . لیکن قاینه نک نه صورتله اسقاط ایدیله چی حقهنده کی پروژه نک

تفصیلاً و اقامت دکنسہ کدہ بونک یکی بر پرونوسیا متو ایله وقوعه
کله جکنه حکم ایچون حیلی امارات موجوددر .

کامل پاشا ، حربیه ناظرینی فدا ایتک وروم ایلی نک کیتمه سی بوزندن
صوک درجه متأثر اولان افکار عمومیه نک دندان انتقامنه آتمق ایستیوردی .
ناظم پاشاده بو تصوری عقیم بر اقق ایچون ائتلافک تکلیفی موافق
بولدینی اکلایشیلور .

صوک کونلرده ناظم پاشا علمبنده دوران ایتدیریلن شایعه لرده
مشار الیهک عصیبتی تزید ایتمش اولاجنی شبهه سزدر .
ناظم پاشانک اتحاد فرقه سیله او یوشدی روایت ایدیلور و بزطاقم
دلایل کوستریلوردی .

یوقاری ده سویلد یکمز کبی محاربه نک ویردیکی نتیجه مصالحه
ایچون اختیار ایدیلن اصول ، بر سوری محادیم ، اقاریب و بند کانک
من غیر استحقاق قایر یلماسی وسائر کبی احوال نظر ملتده قاینه بی
کوچولتمش ایدی . افکار عمومیه ، پک کوجه نیک بولونیوردی . شو
خالده پرونوسیا متو ایله موقع اقتداردن اسقاط ایدلمش فرقه اتحادیه
ایچون زمان پک مساعددی . سرعت و فعالیتی معلوم اولان ارکان اتحادک
عاطل دور مدینی عمومیه شایع اولمشدی . کامل پاشا قاینه سی اتحاد قلو .
بلرینک قاپانمسی و تحریات اجرایی ایچون ولایتلره امر ویرمشدی .

بوامرک عمومیاً اجرا اولوندینی و اتحاد فرقه سنک «حکومتی موقع اقتداردن
اسقاط ایچون تشبته کیریشدیکنی کوسترن اوراق بولوندینی» ولایتلردن
بیایدیرلمکله مجلس و کلاده ارکان اتحادک تحت توقیفه التماسی مذاکره ایدلیدیکی
ایشیدلدی . مسئله توقیفک صالحی و یا خود چهارشنبه کونی اجرایی مذاکره
ایدلمشکن ولایتلردن اوراقک کلمه سنه انتظاره قرار ویرلیدیکی ده شایع اولدی .

ديك كه كامل پاشانك قاينه سى هرايكي فرقه نك تحت تهديد تنده بولونيوردى .
مختلف منابعدن استخبار ايدلايكنه كوره ائتلاف فرقه سنك ناظم پاشايي
صدارنه اصعاد ايچون ياپاجنى حر كاتك يوم وقوعى جمعه ايرتسى اولارق
قرارلاشديرلمشدى .

شوحالدهده اتحاد فرقه سى ايكي نوع تهديد التنده بولونيوردى .
بريسى كامل پاشا قاينه سنجه اركانك توقيفيله فرقه نك لغوى ديكر يده
اركان ائتلاف دن تشكىل ايده جك بر قاينه طرفندن احساسى .
تاريخك نظر نفوذ و تعميقندن هيسچ بر حادثه اجتماعيه كيزانه ميه -
جكمى ايچون ائتلاف غروبك ناظم پاشا ايله جريان ايدن مذاكراتك
تفصيلات يده بر كون ميدانه چيئاجقدر . لكن شيميديك او وقتكى
استانبول محافظى ممدوح پاشايه ناظم پاشانك سويلديكى برسوزى تكرر ،
مسئله نك قرون صدق اولديغنى اثباته كافي در .

ممدوح پاشا ، حسب الوظيفه ، بر حر كات اختلال يده قورق اولدينى
وبعض تدابير عسكريه اتخاذى لزومى حربه ناظرينه سويلديكى وقت ، مشار اليه
بر قاج كونه قدر موقع صدارته كچه جكنى وقور قاجق برشى ولما ديغنى
جوابا سويله مش وممدوح پاشانك وقوعندن قورق دىنى حر كاتك كندى سنى
صدارته اصعاد ايچون وقوعه كله جكنى ايما ايله مش در . اتحاد فرقه سى
اوچ بش كونك عمرى قالد يغنى كورمكله سريع بر حر كاتله كندى سنى
قورتارمغه تشبث ايتمش و پنجشنبه كوني باب عاليه هجوم ايده رك كامل
پاشا قاينه سنك اسقاطنه اراده پادشاهى چيقمش در .

ايكنجى قسمك صوكى

اوچونجی

نتیجہ و محاکمات

چکیرمش اولدیغمز ادوار تاریخیه واشکال اداره سبیلله عثمانلی اقوامی وبالچه عناصر مسلمہ، انتخابات و مناقشات سیاسیہ، تقدیر و طائف و تشبث کی مشروطی بر حکومتده بر ملت ایچون الزم اولان احوال و اوصافدن محروم ایدی . حقیقت حالدن و احتیاجات حقیقیه دن زیاده نجیب بر خیالک قتاده سی اولان کنجدرک مشروطیته پک نهائی بر شکل ویرمه لری ، اجتماعی و سیاسی نقصانلر مزک پک واضح بر صورتله میدانه چیقما سنه سبب اولدی . زوالی ملت ، ادوار استبدادیه ده بر غلط تاریخ کویستره چک شکلده واسیر حالنده یاشامش ایدی . دور مشروطیته ده عامه ملتک تریبیه سی و طریق ترقی و تعالی یه سوقی ، متور صاییلان شبار وطنک وظیفه سی ایدی . لکن بو کنجدر ، تریبیه ملت کی نجیب و عالی بر مقصدک حصولی « فدا کارلق و استغنائی ذوق و سفاهت سایه سنده اولاییله چکنی » تقدیر ایده مدی . متور صاییلان صنف ، اک ناچیز فردندن اعتباراً ، راحت و ذوق ثروت و سفاهت آرقه سنده قوشمه باشلادی . بو واملک استحصالی ایچون ده یالکز بر چاره بولدی : اسکیزی کی خزینه ملتدن استفاده ! واسطه استحصالده « سیاست » اولدی . موافقت و مخالفت ، هر نه وقت تحلیل و تنقید اولونورسه ، نتیجه ده قالان کیفیتک « حرص و طمع » دن عبارت اولدینی کورولیر . حریص و طماع اولمایانلر کورولمشر ایسه ده اولنلری ده ارباب احتراص ، دز لوجر یانلره سوق ایتدی .

هر متورک آغزندن یالديزلی جمله لر چيقارکن زبان باطنی « پاره و ذوق! » ديه باغیر یوردی. اوتهدن بری مطاوعت و تبعيته الیشمش اولان عامه ملت ، سفالت و احتیاج ایچنده یووارلاندقجه ، سلامتی کندیسنه ایدیلن تلقیناته اتباعده ظن ایلوردی . نه اشخاص ونه ده افکاری محاکمه ایدمه یوردی . شوراسی ده وارکه : بزده نه اشخاص ونه ده افکارک « قیمت » ی هنوز تعین ایدمه مش اولدیغندن متدجه میدان سیاستده دوتن نظریه لره ملانجه اتباعدن باشقا چاره یوقدی .

احتیاج و سفالت ، عمومی ایدی . بوکا قارشی سعی و غیرت ، اتحاد و اخوت سلاح لیه مجهز آ اوغراشمق لازم کلیدورکن هر کس نظریی ینده حزب نه یه چوربدی . اختراص و طمع اویله بر درجه تعمیم ایتدی که بوندن کویلدیرمز بیله مصون قالمادی . متورصنقمز ، تاریخمزی اونوتدی . بزه قارشی انظار اختراص دیکمش بر اورویاواونک مقدمة الجیشی اولارق بالقان حکومتلری بولوندیغنی خاطر لاپان اولمادی . آتی عصرلق بر جدالك هنوز حل و فصل اولونمادیغنی و بونک لهمزده حلی آنجق فضائل و اتحاد ايله ممکن اولاجغنی ده اونوتدی . ارباب حکومت ، برچوق خطالر ایتشلردی . بوراسی قابل انکار اولمادقدن ماعداد اتا محطیلر ده بوکون خطیأت واقعه بی اعتراف ايله اداره مملکت ایچون دها مفید یوللر آرایورلر . لکن ارباب مخالفت نه یابدی ؟ عجبیا اونلر ، سیاسی رقیبلرینه عطف ایتدکلی خطالردن مصون قالیبیلدیلر و وظیفه لرینی حقيله یاپه بیلدیلر می ؟

سلامت ملیه نامنه اعترافه مجبورز که ارباب مخالفت ده رقیبلرینه عطف ایتدکلی کیفیاته دوشدیلر .
مخالفت ، آزر بر زمانده معادات شکنی آلدی . ملت ، یکدیگرینی کشدیع

فضایحله اتهام ایدن ایکی قسمه آریلیدی . مع اتاسف بو حالت اردو بوده سرایت ایتدی . اک صوکی مسئله اوله بر شکل آلدی که مخالفت ، رقیلیرنی «هرچه باد آباد» محواتمک املنه دوشدی . بو کافارشی فرقه حاکمه نکه ده «هرچه باد آباد» محافظه موقعه اوغراشمه سی یک طیبی ایدی . بوراده شایان دقت ایکی نقطه واردر . مخالفتک غایه سی ارباب حکومتی اعتراضات و تنویر ایتله ایقظادن و امکار عمومیه یی حقیقت احوال دن خبردار ایتمک دن عبارت اولوب «بهمه حال» موقع اقتداره کچمک مسئله سی ، ایکنجی بر مسئله در . مشروطی ممالک تلمده بر فرقه نیک اوزون مدت موقع اقتدارده قالدینی و فرقه مخالفه نیک اوزون مجاهد ایدن صوکر افکار عمومیه یی قازانه بیلیدی کور و ملکه در .

مخالفت ، اسباب موجبه مخالفتی دائره سنده قائمه مجبوردر . بو اسباب خارجه چیقیدینی کون قوت و مشروعتی غیب ایدر . قوللا نیله جق و سائطه کلینجه : حکومت مشروطه ده و سائط مخالفت معین در . بو و سائط خارجنده کی واسطه لار ، اختلال و فوضا شکلری در که اونی اختیار ایدن بر فرقه ، آرتق شکل سیاسی نی غیب ایتش و بر جمعیت سیاسییه شکنی آلمش صابیلیر .

مخالفت ، ارنادواق اختلالی تشویق و ترغیب ایتمکه مصلح و سیاسی شکنی غیب ایتش و عاداتا بر اختلال قومیه سی حالی آلمش ایدی . بر «پرونونسامنتو» ایله فرقه حاکمه موقع اقتداردن اسقاط ایدیلیدی . بو «الحق لمن غلب» دستورینک قبول و اعلانی ایدی . شو خالد هر هانکی اختلال قومیه سی فضله بر قوت کورته بر سه ، موقع اقتداره او کچه چک دیمکدی .

عجبا بویله بر نظریه ایله اجرای حکومت ممکن اولابیلیر می ایدی ؛ بیک کره حایر .

حالت طبیعی‌سندۀ اولان بر مملکتده بیله بو اصوللر ایله بر حکومت تاسیسی ممکن دکل ایکن بزم کبی قوی رقیبئرله مخاط ، اقتصادیاتی صفره اینمش ، اجتماعی برباد بر جامعه‌ده اصلاً ممکن اولامازدی .

حکومت اتحادیه‌نک سقوطی ، مخافتک غلبه‌سی صایلمق لازم کلبوردی . حالبوکه مخالفت نامنه‌رأس کاره کجنلرک‌ک بویوک دشمنی‌ینه مخالفلر اولدی . سیاستک بوتون غایه‌سی « انتقام » و « محافظه شخصیت » درجه‌سنی بولدقندن سوکرا نتیجه‌نک بر اضمحلال اولاجنی شه‌سز ایدی .

مخالفتک غایه مساعیسنده رأس کاره هیچ بر فرقه سیاسییه بی تمیل ایتمه‌ین و مشروطیت قواعدنجه هیچ بر تملی اولمایان قاینه‌لرکلدی . ائتلاف فرقه‌سنه آرتق بر وظیفه‌ترتب ایلبوردی . اوده قاینه‌بی رسماً انکارله برابر و سائط قانونیه دائره‌سنده اوکافارشی‌ده اجرای مخالفت ایتمک . فرقه بویله یاپمادی . نظر عمومده قاینه ، بر ائتلاف قاینه‌سی ایدی . حالبوکه آرتق فرقه‌لقدن قومیه حالنه دوشمش اولان ائتلاف ، عمومی ارشاد وقاینه‌یه رسماً مخالفت ایده‌جک یرده ، وسائط اختلافیه وانتریفه‌لرله قاینه‌لری اسقاطه چالیشدی . برینی اسقاطه موفق اولدی ایکننجی‌سنده ده سقوط خیاله دوچار اولدیغندن اونیده اسقاطه چالیشدی احتمال که موفق‌ده اولاجقدی . لیکن وقوعات بوکا مساعده ایتمدی .

بوتون بو کشم‌کشلردن حاصل اولان نتیجه ، قوجه‌روم ایلی نک کیمه‌سی اولدی . عجیبا اضمحلال وسوء سیاستک مسؤالی کیملره بوکله دیله‌جک ؟

واقعا اسباب اضمحلال بر دکل ، یک چوقدرکه بونلرک بر چونغی تاریخک یردیکی وضعیتدن ، جامعه عثمانیه‌نک احوال عمومی‌ه‌سندن واداره‌ده کی نقصانلردن منبعث‌در . لیکن اک مهم ونهائی سببلری ، رأس کارده بولونان قاینه‌نک سوء اداره و سیاستده یرمک بدیعی

وطیعی در . اتحاد فرقه‌سی : اگر حکومت واردو ما کینه‌سی بزم
آمزده اولسه‌یدی ، یا هیج محاربه ایتمز و یا خود بو صورتله مغلوب
اولمازدق . زیرا دورت سنه‌در بو ما کینه‌یی بز تدویر ایتدی کمز دن
فوائد و نواقصنی بیلیوردق « دیمک حقنه مالکدر . بو دعوا ،
احتمالات و ممکناندن اولدینی ایچون کیمسه تکذیب ایده من .

بر کره دها تکرار ایدلم که : مقصدمن ، فرقه حاکمه هیج بر
خطا ایتمدی ، هر نه یابدیسه ، اعلا یابدی « دیمک دکدر . لکن بر
حقیقتدر که اوکا بو خطاری ، فرقه مخالفه‌نک شکل مخالفتی یابدردی .
بر فرقه ، اعدام ایله اقتدار آراسنده تخیر ایدلدیکی تقدیرده ، یاشامنی
ترجیح ایده‌جکی طبیعی در . مخالفت ، فرقه حاکمه‌یه حق حیات
ویرموردی . فرقه مخالفه ، محیط مشر و عندن خارجه چیقدینی ایچون هیج
بر شیئه موفق اولماقدن ماعدا بر چوق و طنداشکده راحت و سعادت‌نک
سلبه سبب اولدی . واک‌صوکی بر شرکت انحصاریه شککنده افلاس ایتدی .
بو حقیقی ، فرقه‌یه منسوب اولق دعواسیله حالا اداره کلام ایدن
ارکانک آ کلاماسی لازم کلیر کن بونک عکسی کورولپور .

بزم فکر منزه بو کون حکومت اتحادیه‌نک اداره سنه مخالفت ایدن و طنداشلر
وارسه‌ده آرتق بر ائتلاف فرقه‌سی یوقدر . زیرا بو فرقه داعیلمش و افلاس
ایتمش در . حالبوکه بعض ارکانی فرقه نامنه ایمراطور لرده نلغراف چکمک
کیمی یکی غیر ایتلر کوستریور . عجیبا فرقه نامنه بویله بر حر کته خقلری وارمیدر ؟
باشده رئیس فؤاد باشا اولدینی حالده فرقه‌نک مجلس اداره‌سی اعضاسنک
همان اکثریسی مستعفی در . یکیدن بر قونغر ه پاییلار ق یکی بر هیئت اداره انتخاب
اولونمادیغندن حال حاضرده ارکان مجوئه‌نک فرقه نامنه حر کتلی اصلا
مشرع اولمازا . اگر فرقه ، بر قاچ و مؤسسک بر نوع چفتاکی ، مالی ایسه او باشقا .

بو کون برائتلاف فرقه سی یوقدر و مخالفتک آلدینی شکل افلاس ایتمش در .
فرقه حاکمه ، اسکینسه نسبتله مساعد و مصاح بر شکل آلمغه او غراشیور .
مخالفتک ده بو کونکی وضعیت ملیه ایله متناسب بر شکل آلماسی لازمدر .
بالخاصه تورکلر ، آرتق کوزلرینی آچمالی درلر . مخالفتک معادات شکلنه
کیرمه سندن یورغانک یاریسی کیتدی . اگر موافقت و مخالفت ، ینه اسکی
شکلنده دوام ایدرده تورکلر ، بر ینه دشمن ایکی قسم مختلفه آیر یلقده دوام
المرسه ، بودفعه ده یورغانک بر ربی و بلکه جمله سی تماماً آلدن چی قاجاق در .
ارناود ، بولغار ، روم فرقه ملیه لرینک حرکات واقعه لرینی متعاقب
غرب ملی فرقه سی میدان فعالیته آتیلدی . واقعا فرقه مذکور نک بو کونکی
مدعیاتی اتحاد عثمانی داخنده اصلاحات و عدم مر کزیت ایسته ممکن
عبارت ایسه ده بز تورکلر ینه یکدیگر میزلی اک شنیع ردائتلرله اتهام
ایتمکده ، عداوتلر ایچنده یوز مکده وایشلر مزلی یوزاوستی بر اققده دوام
ایدرده اصلاح امل و عمل ایتمز سک ، عربلرک ده دعوا و نظریه سی ده کیشیر .
فرقه حاکمه دن « ماضی به عطف نظر دقیق و حالی حقیله تدقیق ،
مساحه و مروت ، انصاف و عدالت ایسترز . » مخالفلردن ده « حقایق
احوالی آ کلامالرینی مخالفته سیاسی و فنی بر شکل ویرمه لرینی ،
سویه ملیه یی اونو تماماً لرینی و بالخاصه زمانک نزاکت و احتیاجنی کوز
او کندن قاجیر مایه ر ق سلامت و طنی اقصای امل ایدینه لرینی طلب ایده رز . »
لکن بوتون وطنداشلر مزک نظر محاکمه سنه قویمق ایستدیکمز
خصوصاً آدن بری ده « عمومی و ملی » بر متارک نک لزومی در . اگر
شخصیاته و منفعت خصوصیه منافع ملیه یی ترجیح ایدیورسه قده ،
حالا تأمین موجودیت و استقبال ایده مدیکمز شو هسکامده تفرقه یه
ختم ویرمه مز و قوه نامیه مزلی تخصیص موجودیته صرف ایتمه مز

ایجاب ایدر. عکسی تقدیرده تورکلک محوومضه محل قلاجق وتورکیابی
کندی اولادلری اولدورمش اولاجق در .

تورکلر ایچون بالخاصه بو کون ترتب ایدن وظیفه یک بویو کدر . بو
کون جای بحث اولان تورکلکک استقبالی ودها دوضریسی حیات و عماتی در .
تورکلر ، آلتی یوزسنه در ، حدود اسلامی قوجه اوروپا به قارشی
مدافعه ایتدیلر . تاریخه برکوز آتارسهق ، کوریرزکه : نور اسلام
صلاح الدین ایوبی ، اوروپادن اسلام مدنیتنه دوضری آقین ایدن یوز
بیکلرجه اهل صلیب وحشیلرینی پریشان ایلهمش ووطن اسلامی بی
پامال وحشت وتعصب اولمقدن قورنارمش ایدی .

اوندن بر مدت صوکر ا بووظیفه بی تورکلر ایفا ایتدی . وطن
اسلامی بی مدافعه ایتدکن ماعدا دها نیجه نیجه ممالکی بووطنه الحاق
ایتدیلر . اوروپا ، نیجه عصرلر مرارت مغلوبیتی طانیدی . شیمدی
یزدن بو مرارتلرک انتقامی آلیتمق ایسته نیلیور .

«ویانه» بلدییه رئیس، برسنه اول ابراد ایتدیکی برنطق ده، تورکلر
حقنمه اهل صلیبک نه دوشوندیکنی یک آجیق برصوتده ا کلامشدی .
غازی مختار قاینه سی زماننده اعلان ایدیلوب کامل پاشا قاینه سی
زماننده دوام ایدن مششوم محاربه ده ، همان بوتون اوروپالیر ،
تورکلرک انهمزامندن حس ایتدکاری مکروه نشه بی صاقلامغه بیله لزوم
کورمدیلر . تعصب وعداوته ، انتقام ووحشته ، انسانیتی و دسانیرمدنیتی
فدا ایتدیلر . مایونلرله تورکلک ، بولغارلرک جنوار نیچه لریدن دها
بیر نیچی کیرلی نیچه لر یه دوشمه سی آلفیشلادیلر .

نهایت اولان اولدی ، یتن بیتدی . تاریخ دییه چک درکه :
تورکلرک اضمحلالی ، ینه تورکلری فضائل تعاون واخوتی ، مزایای

و داد و اتحادی غیب اتمه لرندن و یکدیگرینک کوزینی چیقار ارق داخلی و خارجی عوامل تفرقیه فرصت و قوت و یرمه لرندن ایلمی کلمشدر .
تورکلر شوراسنی ده کورمه لی درلر که : عناصر عثمانیه دن هر برینک بر سبب و حکمت تحتنده دول معظمه ایچنده دوستلری و حامیلری وار . ایشته وقوعات میدانده .

اوستریا و ایتالیا ، ارناودلری حمایه ایتدی . ارناودلق ، صربلر و یونانلیلر طرفندن استیلا ایدلمشکن بو ایکی دولت ، ارناودلنگ استقلاللی ایچون اصرار ایتدی و موفق اولدی . فرانسلر سوریه ده ، انگلیزلر عراقده ، روسلر ولایات شرقیه ده عین صورته حمایه و تودد دعوا سنده . یالکز و یالکز تورکلرک دوستی و حامیسی یوق . ادرنه ولایتی اها لیسنگ لاقول ثلثانی تورک و بر ثلثه یقینی روم ایکن اورالرک بولغارلره ترکی ایچون دول معظمه دن بر ط اقلرینک اصراری کوسته رییورکه تورکلرک دوستی اولمادیغی کی تورکلره قارشلی اوروبالیلر تزدنده عدالت و انسانیت کی کلملرک معناسی ده یوق .

عناصر مملکتین دوستلق بکله یه بیلیرز ، لیکن کنندی کندینک دوستی اولمایانک ، باشقلری دوستی اولورمی ؟ بز تورکار ، کنندی کندمزنی عالم نظرنده اک شنیع رداشلره تشهیر و تریل ایدرکن باشقلرندن دها ای معامله بکله مکه حقمز اولابیلیرمی ؟ دورت سنه در ، یابدقلمزک هپ کنندی علممزه چیقدیغی بوکون آرتق ثابت اولدی . اجرای حکومتده مهارت و عدالت کوسترمه مدیکمز کی حکومتی ایقاظ و وظیفه سی اولان مخالفتده دخی بر باد بر صورته حرکت ایتدک . احتمالکه تورکلر ، بو آجیقلی وقوعات سرزده ظهور اولولمجه یه قدر مندور طو تولا بیایدی . لیکن بوکون احوالک آلدینی شکل او قدر

آچیق در که آرتق اک ناچیز فردیمز بیله ادامه غفلتده معذورطوتولاماز .
بوکون موجودیت ملیه منری مدافعه و محافظه ایچون اخوت
وتوحید امله محتاجز . تورککک جان چکیشیرکن فالان بکک ناظرانی
وقلان افدینک رفاه وسعادتق عشقنه مخالفت اجراسنه قالدیشمق ، اسم
ویریله میه جک بر حرکتدر . ایشته ارناوداق مستقل اولدی کیتدی
ماکدونیاده کیتدی . لیکن بزینه اولیکی کبی حرکتده دوام ایدرسهک
سوریه وعراق وولایات شرقیه ده کیده جک در .

*

**

فرقه اتحادیه «مرکزیت» طرفداری ایدی، و کندیسنه خاص برطرز
سیاستی وارا ایدی . احوال اخیره ، بو طرزده تبدلات اجراسنی ایجاب
ایتدی . کوریورز که حکومت وازکان فرقه، بو خصوصی تقدیر ایدیور .
امید ایده لم که سیاست عمومی واداریه منز ، زمان واحتیاجات
حقیقه ایله متناسب بر شکل آلیر .

لیکن مخالفتی اداره املنده اولان وطنداشلمزک طرز سیاستنده اسکی شکک
دوام ایتدیکنی کمال تأسقله کوریورز وطنداشلمزنی ایقظا ایتک ایسته یورز .
غیر متجانس اشخاصدن مرکب وافکار اوزهرینه تشکل ایتمین
فرقه لردن هیچ بر نتیجه چیقمایه جغنی مخالفتک آلدینی اشکال اخیره اثبات
ایتمشدی . بو قدر الیم تجربه وفجیعه لره رغماً یینه اسکی خطالر
تکرار ایدیلور . ائتلاف فرقه سنک پارسده بولونان بقایاسی ، بوکرده
شریف پاشاک ریاستی . کوملجنه لی اسماعیل بکله صادق بکک ریاست
نانیسه سی آتنده وینه ائتلاف عنوانیله یکی بر فرقه تشکیل ایتدیلر .
بو یکی فرقه نک اجرا ات اولیه سندن بریسی ، عثمانلی حکومتی
تربیه ایچون روسیه چارینه ، انکلتزه قرالنه وفرانسه رئیس جمهورینه

تلفراف چکمک ودولایسیله مداخله لرینی طلب ایتمک اولدی .
جراید اجنبیه ویردکلی اعلانه : تورکیاده حکمفرما اولان ظلم
واستبداد ، مخالفته امکان برآمدینی ایچون فرقه حاکمه نیک قریانلرینی
اطرافه طوبیلاش اولان ائتلاف حریت فرقه سنک پارسیده تأسیس
مرکز ایتدیکی « بیلدیریلیوردی . عجبا حکومت عثمانیه نیک بوتون
اوروپا مداخله و تذلیلاتنه قارشی کوکس ویردیکی ، وطن مغصوبدن اک
مقدس بر جزوینی قورتارمغه اوغراشدینی شو صیرالرده ، مخالفت
نامنه یاییلان شو معامله لر ، حمیت وحتی سیاستله تردیف ایدیله بیلیرمی ؟
بز ، مخالفته خدمت و معاونت ایتمش اولمق صفت و حیثیتله ووطن
وملیت نامنه ، بو حرکتلری بوتون روحزله تقیح وپروتستوایدرز .
وصانیرزکه مخالفین ایچنده نه قدر ارباب صفوت و صمیمیت وارسه ،
بزله برابردر . بو کونکی وضعیت ملیه من ، جمله منری حکومت
حاضره بر « عثمانلی حکومتی » نظریله باقنی امر ایدیور .

بر چوق کیمسه لری حکومت حاضره ارکانیه کوروله جک حسابی
اولاییلیر . لکن بو کونکی وضعیته کوره بو حسابلری رؤیته قالدیشمق
و حکومتک اورویایه قارشی اولان موقع نازکندن استفادیه اوغراشمق
وداخلده کی سفالت وخرابی نیک بونلره مساعد اولمادیقنی اکلاماق ،
ظن ایدره رزکه اغراض و آمال خصوصیه بی موجودیت ملیه یه تقدیم ایتمک در .
بو قییل حرکاتک نه درجه سوء تاثیرات ایقاع ایتدیکنی افهام
ایچون بر مثال عرض ایده جکیز .

مطالعه ایتدیکنیز جرنده صریحه او قودق که : وحدت عثمانیه نیک
اک صمیمی طرفدارلرندن میر شکیب رسلان ، پارسیده قونغره
عقد ایدن سوزیه وجوهنی تنقید ایتمش و باخصوص رجال حکومت

حقننه كى هجو ملرى ققيح ايله مش ايدى . عرب حركاتى رؤساندن
برى مير رسلانه شو يولده جواب ويريور :

« أليس مراد بك الذى كان من زعماء الاحرار فى زمن عبد الحميد
هو الذى كتب سنه (١٣١٤ هـ) فى جريدة المؤيد بلزوم انشاء مجلس
للأمة يرأسه بطريك الارمن او الروم ويكون تحت سيطرة سفراء
الدول وحماتهم فى الاستانة وقد ناقشه صاحب المؤيد فى هذا الرأى
وكان اول من انشق عن جمعته بسبب هذا التصريح هم اعضاؤها من
العرب فى مشق وأنا منهم »

« فاقول حضرة الامير الغربى الغيور على دولة لترك أكثر من
الأتراك أنفسهم بهذا التصريح الصريح الذى لم يكن العربى من اللامس
كزيين ان يقوله قط بل ماقول حضرته فيما نشرته جريد تا طنين
وتصوير افكار فى الاسبوع الماضى تعليقاً على تلغراف ل احد زعماء
الأتراك أرسله الى دول اوربا بالمعنى نفسه . أسيقول ان هؤلاء الأتراك
كلهم من الخائنين لدواتهم التركية واذاقال ذلك لماذا هو يطلب من العرب
اخلاصاً أكثر من اخلاص الأتراك » [الاهرام ١٧٦٠]

بوجوابى ويرن ذات على الاطلاق تورك و عثمانلى دشمنى دكلدر . بوبله
ايكن بر معارضنه قارشى احتجاج صددنه مراد بك بروتشكى نشرياتى
وصادق بك روسيه ايمراطورينه مراجعتى او كه سورهر ك صور يور :
« تورك حكومتى ايجون عربلردن ، توركلردن زياده مى صدق
وارتباط بكله نيور . تورك رؤساندن صادق بك ، تورك حكومتى
عليهنده روسيه ايمراطورينه مراجعت ايتمشكن عربلك پارسده قونغره
تشكىلى نهدن چوق كورويور ؟ »

دوست ديئيله جك ذوات بيله تورك عنصرينه منسوب رؤساي

سیاستک اقوال و اعمالی حکومتی تصغیر و تذلیل ایچون حجت طوتارسه
اغیارک اولویتله حجت طوتاجنی شهه سزدر .
مملکتی ، اضمحللادن قورتارامازسهق نه فرقه لریک ، نه مو اقلترک
وندهه مخالفترک معناسی قالماز . مملکت اجنبی استیلاسی آلتنه دوشرسه
ناظر وماینیچی اولوق احتمالی ده قالماز . بنابرین یالکیز حمیت و مملکت
نامنه دکل حتی کندی منفعت واحتراصلرمن نامنه بیله براز دها ای
دوشونمه من و سیاستی چوجوق او یونجاغی ظن ایتمه من لازمدر .
اعتقادنده یز . ومن الله توفیق

صوک

سائره جليله كاستاننده قدس تهراني سيدكده (شوال برده داهي طري)

دريغ و استغذنه فرقه ساعقا سنده ساجي ناله بيانم هانكي مانجندد عدل و احقا دانيم بر خستد
قرينه مي وار سجاين كده قدر كيدورم يولنده بر هزيان هون اتمشك !

يوزمانه حقيقه اكلامه اولدم ، آره هر صافرت اينديكم و بعدما التزاما انا تم

قرال شير ديميك نيك اولغله اذني كلياس سواقانده كه خانايه سبلان يولنده بر ك

تعبيا اولغوال و صفت آتجانده م پنه هون نيمه اشخاصه كلوب كيتكين واسمونه بوردمي اولغويلا

هوننده سؤالده خانه نه قاسونده - غنرم الفه - دهن هاله بر طررم دوله سؤدينا ^{ايرايده ك}

و حفر و محرم اولم لانه سؤله بولونج تمه درنه سماه توره محمد حلقينه خورده و ليزين ايستريمك

زمانه هون اسميه و بر هويه ده كورلستيم . سجد تايش تمام اكلامه بوليزرم

ان حقيقه فخره سؤديم قلم محمد هون تاوشه سبله ^{حلقينه سؤله} / آره امانت نر حلقينه / سؤاي عالم اولده و حجاب سجين ؛ الله جه سنده اخرا اولده نلم

يا انا حوزنيم ديوانه حربه حون طرفنه / فني و الله ايدونه ، بلديني توبه س كدرسه ^{لوز سؤله تاوشه}

براهله ناطرينك نغز و قار قارونيه احترامي انجه بوتكله اولديور دبورج

برگه شونه ابوم اجه حلقينه لوز ميكلده : بو هزيان مقام سنده اسمي

ايشك ن هزاييه اولغيني كيه بونده ده اونا عني اجاب اينده حبه ندر

الامتنه .

يا ميسور اولونجه نه سبه بلدينيك آيوشده هومي ميانده ايمه به روم اينده همرا

بر نظم سده حجت اضدادله نكيدسته تفردم و قدر قیودم . سه ، بر وقت ایستاد
ایستاد بر ریاضت حریص و استعداده - شانه اتحادی تعاقب - فراد و اغترال
ایده ك بگردن اعداده و اینه بگذرد بر سقف و قایه چه کرده كوره مدیعت فرید
ادوخته ارباب نفوس مشوبانك ~~صاحب~~ مدلتقا هدیه بدام اینه بیاك
همه ده سه ؟ اتحاد و ترفیق قوس دست بد كهر تنی غلبه نه ترشانه قبلم ایستاد
ذوقه نه ك سوزگوشنده ، طریقه ، ایستاده قور قیود نه ایستادم .
بر حقیقت خامنه معلوم میكند ، اوقده بر همه بر قوت نه خون ایستاده هم ، سبك كبی
عاجز واقف ایستاد ، بجه بر ناظر نه قور قیود نه جانك ایستاده همه بر ^{سنگ} قور قیود
محمد نقت نه ایستاده قد - سوزنگه هفت ذایر سلك
مذنه عمره ك ایستاده مطالب اولیغم بر مرصه و - ادره هفتده
مانیا ، بولگزیانه تمام حقیقتها عرفت ایستاده و طیفه بزرگه ایستاده
ناموس بر قوت ادبی بایه هفت در حال بایا - دیالیزه ایستاده فی الحقیقت
بویله بر مضر بر اجدل قیود و اسبه دیم ادره داخل بولگزیانه قضا عتدایستاده
و طیفه قیود طریقه قانونی ، بالمراجعه در حال بی در دسته اینه بر ملك و قضا عتی و عهد
قانونه اثبات ایستاده . بوقه اعداده و اساعه هم حکومت اعانت
همه اسرار ضابطه فاسه نطق سنده ناموس سلفه اولور
نه منطقه و همه بر ادره كه ، بر هر ایله تحت نظر الیغنه آدره

وای مملکتی از راه ما می رود زاهد ناظری !

~~حق افاضه ای بر دست~~
~~...~~

هاتمی کلام اولی که خوانده شده است در این مکتب : به تو هر چه بدیدم
ایشان را ، از جمله قدسی سید سلیم ، قدس در تواتر لوی ، و تاشی

جمع و بیخه و تبارک اید مقول : شوکله ^{شویله} حق با ختمک تو فرستاده
باشند وقت بدیدم . ان شاء الله عهد قریب توره ما بجم اولاده معلومات
و عورتانای مطهره عاتده امنا ایلا نشرا ایدیمه سفیرین اهیت

مردم حسن کلام و تقسیم اید بر دست
هر شب واسفند فرستاده نشانی
نوشته ای

~~...~~

سرده ای در خانه کتبیجات ۱۵ - ۱۶
شماره باشند حوتی و استودی مرکز عموی رانی
بله او قلند نوظایب به هزاره ارض کلیه سواد عینه
نارام اولی : هاتمی

~~...~~

اورد

حق ايارى اعداه قال له مولى ايدى عالم والده
وتعلقتموه صحت فربما الينى متعاقبه قد سم قدر ان يفتنه
هـ سياقت مجبوريندهم

Handwritten text, possibly a name or title, located at the top center of the page.

Main body of faint, illegible handwritten text, possibly a list or account, occupying the central portion of the page.

Bottom section of faint, illegible handwritten text, possibly a signature or date, located at the bottom of the page.

اوروپا سیاستی

و

ترک کرک فلاکتی

بالقان حربی مناسبیله دول معظمه نك اطوار و حرکاتندن
وین الملل عمله جمعیتله بونک فرانسه ده کی شمه سنک رولندن و روم
ایلی ده خرستیان اردولریله قومیته جیلرک ارتکاب ایتدکلی وحشتدن
و عالم اسلامک مقدراتندن باحث و فرانسه نك آلیله بیعتی دو قنور
له اور نوریه طرفندن ده یازلمش طمانه بر مقدمه می محتوی اولوب
فرانسه مشاهیر محرریتندن هاری تیوه طرفندن نشر ایدیان بو اثری
عموم قارئینه توصیه ایدرز . بو اثرده بالقان متفکرینک ارتکاب
فضایح و وحشتلر غیر قابل رد و نائق حقیقه ایله انظار عامه به وضع
ایدلشدر .

اقبال کستابخانه سنده بش غروش فیاتله ساتیلیمقدده در . طشره به
ایکی غروش بوسته اجرتی ضم اولتور .